

Številka: 0071-6/2012/51

Ljubljana, dne 26. junija 2012

EVA 2012-2330-0179

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠTEVILKA 2 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na ..... redni seji dne ..... 2012 sprejela naslednji:

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah in ga pošlje v obravnavo in sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem zakonodajnem postopku.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, gp.mzip@gov.si;
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, gp.mg@gov.si;
- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, gp.mko@gov.si;
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, gp.mss@gov.si;
- Ministrstvo za zdravje, gp.mz@gov.si;
- Ministrstvo za obrambo, glavna.pisarna@mors.si;
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo, gp.mp@gov.si;
- Ministrstvo za notranje zadeve, gp.mnz@gov.si;
- Ministrstvo za zunanje zadeve, info.mzz@gov.si;
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, gp.mdds@gov.si;
- Ministrstvo za finance, gp.mf@gov.si;

V vednost:

- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, gp.svz@gov.si;
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, gp.ukom@gov.si.

Priloga sklepa:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah z obrazložitvijo.	
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
- Franc Bogovič, minister - Marjeta Peterlin, državna sekretarka - Barbara Avčin-Tržan, v.d. generalne direktorice Direktorata za okolje	
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:	
- Franc Bogovič, minister - Marjeta Peterlin, državna sekretarka - Barbara Avčin-Tržan, v.d. generalne direktorice Direktorata za okolje - Mateja Tavčar, sekretarka - Dušan Pichler, vodja Pravnosistemskega sektorja - Jelka Kremesec-Jevšenak, vodja Oddelka za pravo naravnih virov v Pravnosistemskem sektorju - Helena Matoz, sekretarka - Andreja Čerček-Hočevar, sekretarka - Peter Gašperšič, sekretar	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
Vlada RS predlaga Državnemu zboru, da se skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07- uradno prečiščeno besedilo in 105/10) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah obravnava po nujnem postopku, in sicer iz razloga, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlagane spremembe in dopolnitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja na ravni podeljevanja vodnih pravic. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila pocenitev in poenostavitev postopkov, odpravljajo se administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi. Predlagane spremembe in dopolnitve zakona o vodah namreč sodijo v okvir ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2012, nanašajo pa se na področje voda.	
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:	
Predlagani zakon je treba v čim krajšem času poslati v zakonodajni postopek, zato predlagamo, da ga Vlada obravnava na prvi seji po prejemu gradiva.	
5. Kratek povzetek gradiva	
Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o vodah sodijo v okvir ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2012 in se nanašajo na področje voda. Tako se bodo uredila najbolj pereča vprašanja na področju vodovarstvenih območij, poenostavil se bo postopek podeljevanja vodnih pravic in uredila poenostavitev prenosa vodnih pravic ter uredila uveljavitev izjem od doseganja okoljskih ciljev v primeru javnega interesa. <ul style="list-style-type: none"> - Poenostavili se bodo postopki podeljevanja vodnih pravic za lastno oskrbo s pitno vodo. - Izvedel se bo prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja z namenom izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije. - Na področju vodovarstvenih območij se bo bolj natančno opredelila obveznost izplačila nadomestil. - V skladu s pravom Evropske unije bo opredeljena možnost dopustnih izjem pri doseganju predpisanih okoljskih ciljev na področju voda, če gre za javni interes. - Pri podeljevanju vodnih pravic (koncesije) se bo poenostavil postopek prenosa vodnih 	

pravic, ki je nedorečen in v praksi povzroča zamik ali celo odvrčanje od investicij na področju rabe vode.

Poenostavitev postopka podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo.

Z novim modelom je odpravljena administrativna ovira s tem, da se vodno dovoljenje za posebno rabo vode za osebne potrebe, izdano fizični osebi, prenese na vsakokratnega lastnika oskrbovane nepremičnine. Vodno dovoljenje se prenese avtomatično s pridobitvijo lastninske pravice po samem zakonu. S tem so odpravljene težave s spremembami lastništva oskrbovanega objekta. Tako je bilo do sedaj potrebno ob vsakokratni menjavi lastnika pridobiti novo vodno dovoljenje.

Prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja zaradi izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.

Izvedel se bo prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja z namenom izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.

V praksi se je izkazalo, da je postopek podelitve koncesije preveč zamuden in predstavlja administrativno breme tako za potencialne uporabnike vode kot za organ, ki jih podeljuje. Zaradi zapletenosti postopkov podeljevanja koncesij se je tako izkazalo smiselno razmisliti o prenosu posameznih vrst rabe vode s koncesije na vodna dovoljenja. Pri tem se je sledilo tudi izkušnjam drugih evropskih držav, ki sistema koncesioniranja ne poznajo tako široko, kakor je to v Sloveniji. Tako pozna recimo Francija samo koncesije za energetske rabe. Izkazalo se je tudi, da je podobnost dejanskih ustanov pri ugotavljanju upravičenosti do rabe vode pri veliko vrstah rabe vode tako podoben, da ne upravičuje razlikovanja v postopkih za njihovo pridobitev. Vodno dovoljenje se po novem podeli za rabo vode za pristanišče in sidrišče ne glede na to, ali je zgrajeno v javnem ali zasebnem interesu. Prav tako se vodno dovoljenje podeli za vsakršno gojenje, ne glede na to, ali gre za gojenje morskih ali sladkovodnih organizmov, oziroma ali gre za gojenje v stoječih ali tekočih voda. Iz koncesij se izvzamejo tudi vrste rabe voda pri katerih gre za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrani z instalirano močjo, manjšo od 10 MW.

Na področju vodovarstvenih območij se bo bolj natančno opredelila obveznost izplačila nadomestil.

S strani upravičencev do nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih je prihajalo do večkratnih opozoril na neizvajanje obveznosti izplačevanja nadomestil s strani nekaterih zavezancev. Razlogi, ki so jih zavezanci pri tem navedli, so bili različni, predvsem pa gre očitno za nepoznavanje predpisov, ki nadomestila urejajo. Tedanje Ministrstvo za okolje in prostor je tako večkrat pozivalo zavezance, naj vendarle zagotovijo izvajanje obveznosti izplačevanja nadomestil s podajo detajlnih pojasnil glede sistema izplačevanja nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Pravna podlaga za izplačevanje nadomestil je 79. člen veljavnega Zakona o vodah. Izplačevanje nadomestil je predvideno za izpad dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih, kjer je zaradi vodovarstvenih režimov, s katerimi se varuje kakovost in količina vode za zagotavljanje javne preskrbe prebivalstva s pitno vodo, kmetijska proizvodnja močno omejena in so kmetijska gospodarstva, ki jim je kmetijska dejavnost osnova za preživetje, zaradi tega v neenakem položaju v primerjavi s kmetijskimi gospodarstvi izven teh območij, s tem pa je posredno ogrožen ekonomski in socialni položaj teh kmetov.

Sredstva se zagotovijo iz cene vode, zavezanec za izplačilo nadomestila je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, ki vodo dostavlja uporabnikom in to svojo storitev tudi zaračuna. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci. Upravičenec za nadomestilo je tisti, ki zemljišče dejansko obdeluje, torej najemnik ali zakupnik zemljišča, ki izpolnjuje ukrepe vodovarstvenega režima in so se mu zaradi ukrepov vodovarstvenega režima bistveno poslabšali pogoji za pridobivanje dohodka. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci in ne na podlagi odločb. Kljub številnim

usklajevanjem z zavezanci za izplačila nadomestil ter številnim pozivom in pojasnjevanjem se je izkazalo za nujno potrebno, da se zagotovi sankcioniranje neizplačevanja nadomestil. Tako obravnavani predlog novele zakona o vodah med prekrške dodaja tudi prekršek zaradi neskenitve pogodbe z upravičencem.

Prenos sedmega odstavka 4. člena Direktive 2000/60/ES

V skladu z EU pravom bo opredeljena možnost dopustnih izjem pri doseganju predpisanih okoljskih ciljev na področju voda za poseganje v prostor, če gre za javni interes. Predlog sprememb obravnava s tem povezano novo dopustno izjemo za doseganje ciljev, ki se nanašajo na stanje voda. Gre za prenos sedmega odstavka 4. člena Direktive 2000/60/ES, ki opredeljuje, kdaj države članice ne kršijo določb te direktive, če gre za posege v javnem interesu. Natančno opredeljuje tudi pogoje in vrste ciljev za katere so izjeme dopustne. Veljavni Zakon o vodah ne vključuje pomembnega vsebinskega segmenta, ki se nanaša na prenos člena 4.7 Direktive 2000/60/ES v slovenski pravni red, in sicer gre za določbe o obveznosti izpolnjevanja določenih pogojev, pri katerih je dovoljeno odstopanje od okoljskih ciljev za vode.

V novem gradivu številka 1 so vneseni popravki po pripombah Generalnega sekretariata Vlade RS - redakcijski popravki v točki 3., 4. in 5. v poglavju I. UVOD obrazca za pripravo vladnega gradiva.

Po uskladitvi s Službo Vlade RS za zakonodajo so bile:

- v 1. členu so navedene vse spremembe direktiv
- 2. člen se je črtal, saj to urejajo predpisi o evidentiranju nepremičnin
- 3. , 4. člen redakcijski popravek
- 5. člen – popravek, odkazilo glede ocenjevanja vrednosti na predpise, ki urejajo umeščanje ureditev državnega pomena v prostor
- 6. člen, vsebina je urejeno v spremenjenem 128. členu
- v ostalem popravki v skladu s pravili nomotehnike in redakcijski popravki.

Na podlagi pripomb Ministrstva za infrastrukturo in promet je:

- preoblikovan spremenjeni 56. člen. Ta določba je bila popravljena tudi po pripombah Službe Vlade RS za zakonodajo, tako da je sedaj jasno določeno, da so vse možne izjeme določene z zakonom v prvih treh odstavkih. Dodana je pravna podlaga za podrobnejšo določitev pogojev za opredelitev izjem (kar je dejansko sprocesirano v predpisu, ki ureja podrobnejšo vsebino načrta upravljanja voda in v predpisih o stanju podzemnih in površinskih voda). Ti podzakonski predpisi in določba sama so tudi notificirani pri Komisiji, saj gre za prenos zakonodaje Evropske unije. Dodati je bilo treba še postopek uveljavljanja izjem iz tretjega odstavka 56. člena zakona o vodah.
- preoblikovana spremenjena 9. točka prvega odstavka 125. člena zakona o vodah, tako, da je črtano besedilo pristanišče s sidriščem.
- preoblikovan spremenjeni 98. člen zakona o vodah Tako je dodana pravna podlaga, ki bo omogočila izvajanje teh nalog v okviru Uprave RS za pomorstvo. Odločitev o tem bo sprejela vlada, ko bodo izpolnjeni kadrovske, finančni in materialni pogoji.
- spremenjen 153. člen, ki se nanaša na podaljšanje vodnega soglasja.

Na podlagi pripomb Ministrstva za pravosodje in javno upravo je bil upoštevan predlog:

- da naj se vodnega dovoljenja ne pridobi pri manjših odvzemih – do 30kW moči toplotne naprave, v spremembi in dopolnitvi 108. člena. S predlagano spremembo petega odstavka 108. člena se uveljavi pravno podlago za določitev izjem pri posebni rabi voda, pri katerih pridobitev vodne pravice ni potrebna.
- ki se nanaša na spremenjeni 177. člen zakona glede navedbe prekrškovne določbe (enaka pripomba Službe Vlade RS za zakonodajo).
- ki se nanaša preizkus znanja za vodenje oziroma odločanje v prekrškovnem postopku po predpisih, ki urejajo prekrške. Tako je v spremenjeni prvi odstavek 180. člena, dodano besedilo, da je vodovarstveni nadzornik posebej usposobljena oseba, ki je opravila preizkus znanja za vodenje oziroma odločanje v prekrškovnem postopku po predpisih, ki urejajo prekrške, in ima pooblastilo po tem zakonu, ki ga izda minister.

Na podlagi pripomb Ministrstva za finance:

- popravljene prehodne določbe (24., 25. in 26. člen predlaganega zakona o spremembah in

dopolnitvah zakona o vodah), ki se nanašajo na prehod nekaterih vrst rab vode iz koncesij na vodna dovoljenja tako, da ne bo prišlo do izpada prilivov iz naslova plačil za vodno pravico.

V novem gradivu številka 2 so vključeni popravki po uskladitvi s Službo Vlade RS za zakonodajo, in sicer se nanašajo na člene: 1., 9., 13.-15., 17., 20. ter 23. do 26 (prehodne določbe). Pripombe so redakcijske narave.

Na podlagi pripombe Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije so bili vneseni popravki v uvodnem gradivu (I. UVOD, 5. točka).

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA / NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA / NE

/Če NE, navesti razlog za ne objavo: /

/Če DA:

Datum objave 7.6.2012. Javna razprava je še odprta do 21.6.2012.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin oziroma navedba, da jih gradivo ne zadeva.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Mestna občina Ljubljana
- Varuh človekovih pravic
- Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij
- Skupnost občin Slovenije
- Natalija Likar Koselj
- Vida Ogorelec
- Kmetijsko gozdarska zbornica RS,
- Bojan Devetak
- Martina Zupan
- Ribiška družina Ljubno ob Savinji
- Ribiška zveza Slovenje
- Kmetijsko gozdarski zavod Kranj in Društvo rejcev vodnih živali Slovenije
- Borut Jerše
- Inštitut za vode Republike Slovenije
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
- Mag. Justina Šepetavc

Upoštevani so bili:

- v celoti
- **v pretežni meri**

Upoštewane so bile vse relevantne pripombe javnosti na predlog zakona. Glede ostalih pripomb, ki se ne nanašajo na predlagano gradivo oziroma jih po vsebini ni mogoče upoštevati bo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje podalo pisne obrazložitve oziroma pojasnila

- delno
- niso bili upoštevani, poročilo je bilo dano.....

Bistvena odprta vprašanja:

-

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o.....,kar je razvidno v predlogu predpisa./

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- vsem ministrstvom

/Datum pošiljanja:/7.6.2012

/Gradivo je usklajeno:

Pripombe so posredovali:

V celoti usklajeno

- MNZ
- MGRT
- MO
- MZ
- MIZKŠ
- MF, pojasnilo k posameznim navedbam posredovano
- Službo Vlade RS za zakonodajo

v celoti / **v pretežni meri** / delno

Upoštewane so pripombe resorjev, ki se nanašajo na določbe, ki so predmet tega predloga.

Ni pa bilo mogoče upoštevati nekaterih pripomb, ki se nanašajo na določbe, ki niso vključene v predlog sprememb in dopolnitev zakona o vodah in jih ni mogoče obravnavati v okviru nujnih sprememb zakona oziroma terjajo temeljito preučitev in sistemske spremembe. Na vse predloge je ministrstvo pripravilo pojasnila in posredovalo pripombodajalcem.

Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/

V pretežni meri usklajeno: - MIZP - MPJU		
10. Gradivo je lektorirano		DA / NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnava neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnava gradiva brez sodelovanja javnosti rok za sodelovanje javnosti je še odprt	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA / NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		

Franc Bogovič,
minister

PRILOGA:

- jedro gradiva

PREDLOG

[EVA 2012-2330-0179]

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Slovenija je povirna država. Namočenost in velik odtok voda sta ključna razloga vodnega bogastva Slovenije. Slovenija sodi med najbolj namočena evropska območja, saj pade pri nas v povprečju dvakrat toliko padavin, kakor je evropsko povprečje. Odtok iz Slovenije je v primerjavi z evropskih povprečjem skoraj trikrat večji, kar pomembno vpliva na obseg in pestrost voda.

Upravljanje z vodami je v slovenskem pravnem redu urejeno s predpisi na področju voda in okolja. Najpomembnejši je **Zakon o vodah** (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 ZV-1, 110/02-ZGO-1, 2/04-Zzdr1-A, 41/04-ZVO-1 in 57/08), ki ureja upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči in v tem okviru:

- določa prioriteto rabe (za pitno vodo),
- opredeljuje pojem, status in lastništvo vodnih ter priobalnih zemljišč,
- določa nosilce upravljanja z vodami,
- določa osnovna pravila urejanja voda (varstvo pred poplavami, erozijo, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin),
- odločanje o rabi voda in posegih v vode (koncesije, vodna dovoljenja in vodna soglasja),
- določa javne službe, vodne objekte in naprave,
- določa vrste aktov upravljanja z vodami (nacionalni program, načrti in podrobnejši načrti upravljanja z vodami in morskim okoljem ter program ukrepov),
- ureja način sodelovanja javnosti pri pripravi načrtov upravljanja,
- določa način financiranja javnih služb,
- varstvena območja, to so: vodovarstvena, ogrožena in varstvena območja kopalnih in površinskih voda.

Samo zagotavljanje kakovosti voda pa je urejeno z **Zakonom o varstvu okolja** (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – Odl. US, 33/07 – ZPNačrt in 70/08), ki določa:

- temeljna načela varstva okolja (načela: celovitosti, sodelovanja, preventive, previdnosti, odgovornosti povzročitelja, plačila za obremenjevanje, subsidiarnega ukrepanja države pri odpravi posledic čezmerne obremenitve okolja, spodbujanja, javnosti, varstva pravic, dopustnosti posegov v okolje in načelo ekološke funkcije lastnine,
- ukrepe varstva okolja: daje pravno podlago za določanje mejnih vrednosti emisij, pravila ravnanja, zagotavljanje in določanje standardov kakovosti okolja, ukrepe v primeru okoljske nesreče,
- programe in ukrepe na področju varstva okolja (nacionalni program varstva okolja, katerega del je tudi nacionalni program upravljanja z vodami, operativne programe varstva okolja, okoljska izhodišča, celovito presojo vplivov na okolje),
- obveznost izvajanja monitoringa stanja voda,
- obvezne presoje vplivov posegov v okolje in okoljevarstveno soglasje, okoljevarstveno dovoljenje,
- organizacije na področju okolja in drugo.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA UPRAVLJANJA Z VODAMI

Najpomembnejše naloge upravljanja, urejanja voda in razpolaganja z vodnimi zemljišči izvaja ministrstvo za kmetijstvo in okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Lokalne skupnosti (občine) imajo zelo malo nalog po zakonu o vodah, regionalnega nivoja upravljanja Slovenija ne pozna, čeprav bi bilo v določenih primerih to zelo primerno.

Ministrstvo na področju voda:

- določa politiko upravljanja z vodami,
- pripravlja predloge nacionalnega načrta upravljanja z vodami,
- pripravlja predloge in sprejema predpise na področju voda,
- pripravlja predloge operativnih programov in programov ukrepov ter sprejema druge ukrepe varstva okolja...

Agencija Republike Slovenije za okolje je organ v sestavi ministrstva, ki:

- izdaja vodna dovoljenja,
- vodi vodni kataster,
- izdaja okoljevarstvena soglasja za vsak poseg, ki lahko pomembno vpliva na okolje,
- izdaja dovoljenja za obratovanje naprav, ki lahko povzročijo onesnaženje,
- je glavni akter v postopku celovite presoje vplivov na okolje,
- zagotavlja izvajanje spremljanja stanja voda...

Inšpektorat je organ v sestavi ministrstva, ki izvaja inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem predpisov s področja voda in okolja.

V pripravo strokovnih nalog povezanih z upravnimi nalogami s področja upravljanja z vodami so neposredno vključeni tudi:

- Geološki zavod Slovenije za strokovne naloge s področja podzemnih voda,
- Inštitut za vode RS za strokovne naloge s področja površinskih voda,
- Morska biološka postaja pri Nacionalnem inštitutu za biologijo za strokovne naloge s področja morja.

TERITORIALNA RAZDELITEV, POMEMBNA ZA UPRAVLJANJE Z VODAMI

Slovenija je razdeljena na dve vodni območji:

- vodno območje Donave, ki se deli na porečja
  - reke Mure,
  - Drave in
  - Save,
- ter vodno območje Jadranskega morja, ki se deli na povodji
  - reke Soče ter
  - Jadranskih rek z obalnim morjem.

Obe vodni območji sta del mednarodnih povodij. Slovenija je sklenila meddržavne in mednarodne pogodbe z vsemi sosednjimi državami in državami, s katerimi si deli mednarodna povodja oziroma je pravna naslednica teh pogodb.

VAROVANJE VODNIH VIROV

V Sloveniji so podzemne vode glavni vir pitne vode. Njihova zaščita temelji na vodovarstvenih območjih. V letu 2004 je bil vzpostavljen register vodovarstvenih območij v obliki geokodirane baze podatkov na podlagi predpisov občin, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo zakona o vodah. Temeljna ureditev varovanja virov pitne vode temelji na vzpostavitvi vodovarstvenega režima z določitvijo vodovarstvenih območij s predpisi vlade.

Zaradi varstva kopalnih voda so določene kopalne vode, na katerih se izvaja monitoring kakovosti. Za tiste primere, kjer je kakovost slaba, se bodo pripravili programi ukrepov, zakon pa omogoča tudi določitev varstvenih območij kopalnih voda ter ustreznih varstvenih režimov.

Kot posebna območja varovanja so določena tudi školjčičiščna območja in salmonidne ter ciprinidne vode.

JAVNE SLUŽBE UREJANJA VODA

Javne službe urejanja voda so:

- ohranjanje in uravnavanje vodnih količin,
- varstvo pred škodljivim delovanjem voda,
- vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč.

VKLJUČEVANJE JAVNOSTI

Strokovna in druga zainteresirana javnost ima možnost sodelovanja pri oblikovanju predpisov s področja voda na različne načine:

- predstavitve predlogov aktov na lokalnem nivoju, javnih konferencah,
- objavljane predpisa na spletni strani ministrstva,
- predstavljane predlogov aktov na različnih interesnih združenjih,
- vključevanje kroga oseb, ki je neposreden naslovnik nekega akta v pripravo tega akta.

RABA VODE

Za vsako rabo, ki presega splošno rabo, za rabo naplavin ali podzemnih voda, je treba pridobiti vodno pravico: vodno dovoljenje ali koncesijo.

Za vsak poseg v vode, ki lahko vpliva na vodni režim, pa je treba pridobiti vodno soglasje, v katerem se določijo pogoji gradnje.

1.2. Predpisi, ki urejajo to področje

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 ZV-1, 110/02-ZGO-1, 2/04-Zzdrl-A, 41/04-ZVO-1 in 57/08).

1.3. Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Z zakonom o vodah so prenesene naslednje direktive Evropske unije:

1. Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5. 2. 1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37),
2. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Odločbo št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi na področju vodne politike in o spremembi Direktive 2000/60/ES (UL L št. 331 z dne 15. 12. 2001, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/60/ES),
3. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37; v nadaljnjem besedilu: kopalna direktiva) in
4. Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27; v nadaljnjem besedilu: poplavna direktiva),
5. Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L št. 164 z dne 25.6.2008, str. 19; v nadaljnjem besedilu: morska direktiva).

Kopalna direktiva (76/160/EGS in 2006/7/ES)

Kopalna direktiva je stopila v veljavo 24. marca 2006. Države članice EU so morale novo Kopalno direktivo prenesti v nacionalni pravni red najkasneje v dveh letih od njene uveljavitve, torej najkasneje do 24. marca 2008, in o tem obvestiti Evropsko komisijo.

Kopalna direktiva v svojem 17. členu razveljavlja do tedaj veljavno kopalno direktivo 76/160/EGS z učinkom od 31. decembra 2014. Namen nove kopalne direktive je poostriiti standarde kakovosti za kopalne vode ter s tem povečati stopnjo varovanja zdravja kopalcev. Nova kopalna direktiva hkrati določa nove minimalne zahteve glede upravljanja kopalnih voda. Rok za doseg ciljev je usklajen z zahtevami vodne direktive in je leto 2015.

Kopalna direktiva glede na zahteve do tedaj veljavne kopalne direktive uvaja dve bistveni novosti, in sicer:

- nove mikrobiološke parametre in njihove mejne vrednosti za ugotavljanje higienske ustreznosti kopalne vode skladno s stanjem razvoja in tehnike, ter
- nov sistem upravljanja s kakovostjo kopalnih voda, ki se ne omejuje le na ukrepe v primeru higienske neustreznosti kopalne vode, temveč tudi na zagotavljanje sistema upravljanja tekom kopalne sezone, da se v največji možni meri zagotovi varovanje zdravja kopalcev.

Standardi kakovosti za kopalne vode po novi kopalni direktivi predstavljajo dodatne zahteve k standardom kakovosti za površinske vode po vodni direktivi. Skladno z novo kopalno direktivo morajo tako kopalne vode, poleg dobrega stanja voda po vodni direktivi, zadostiti še dodatnima standardoma kakovosti za dva mikrobiološka parametra (Intestinalni enterokoki in *Escherichia Coli*), opazovati pa je treba tudi morebitne pojave cvetenja alg ali cianobakterij ter pojave drugih vrst onesnaženja kot so plavajoči odpadki, steklo, plastika in podobno. Direktiva natančno določa pogostost in način izvajanja monitoringa mikrobioloških parametrov. Na podlagi vrednotenja mikrobioloških parametrov se kopalna voda lahko opredeli kot »odlična«, »dobra«, »zadostna« ali »slaba« kopalna voda, glede na natančno predpisane pogoje za razvrstitev po kakovosti. Za kopalno vodo, razvrščeno kot »slaba«, je treba zagotoviti ustrezen program ukrepov, da se zadostna kakovost vode doseže najkasneje v petih letih. Obdobje izvajanja ukrepov pa se ob posebnih pogojih lahko podaljša za nadaljnjih pet let. Če kopalna voda po izvedbi programa ukrepov ne doseže kakovosti »zadostna«, izpade iz seznama kopalnih voda.

Kopalna direktiva poleg rednega monitoringa predpisuje uvedbo ukrepov upravljanja kopalnih voda. Ukrepi upravljanja so zlasti vzpostavitev in vzdrževanje profila kopalne vode, vzpostavitev koledarja monitoringa kopalne vode, izvajanje monitoringa kopalne vode, vrednotenje kakovosti kopalne vode, razvrščanje kopalne vode po kakovosti, opredelitev in ocena vzrokov za morebitno onesnaženje, ki lahko vpliva na kopalno vodo in škoduje zdravju kopalcev, informiranje javnosti, preprečevanje izpostavljanja kopalcev morebitnemu onesnaženju (preventivne aktivnosti) ter zmanjševanje možnosti za onesnaženje.

Navedeni ukrepi so bili deloma predpisani že z do tedaj veljavno kopalno direktivo in so le nadgrajeni glede na razvoj znanosti in tehnike, nekateri, kot na primer sodelovanje javnosti ali preventivne aktivnosti tekom kopalne sezone, pa so nova obveznost v okviru upravljanja kakovosti kopalnih voda.

Kopalna direktiva natančno opredeljuje tudi vsebino profila kopalne vode, ki zajema zlasti opis vseh pomembnih naravnih značilnosti obravnavane kopalne vode ter opredelitev in opis vseh pomembnih značilnosti prispevnega območja kopalne vode, ki so posledica človekove dejavnosti in lahko vplivajo na kakovost kopalne vode. Kot tak je profil kopalne vode podlaga za boljše obvladovanje problematike oziroma zagotavljanje kakovosti obravnavane kopalne vode ter podlaga za pripravo programov ustreznih ukrepov ali varstvenih režimov. Direktiva nadalje vsebuje natančne določbe glede sodelovanja javnosti pri določanju kopalnih voda ter glede obveščanja javnosti ter poročanja Evropski komisiji, ki poleg poročanja o kakovosti kopalne vode vključuje tudi letno poročanje o seznamu kopalnih voda v posamezni državi članici. Pri tem se vse zahteve nanašajo na vse vrste območij kopalnih voda določenih po slovenski zakonodaji, torej tako na območja kopalnih voda, kjer se običajno kopa večje število ljudi in kopanje ni prepovedano, po predpisih o vodah, kot tudi za območja naravnih kopališč, torej kopališč z upravljavci, po predpisih o varstvu pred utopitvami.

Poplavna direktiva (2007/60/ES)

Poplavna direktiva določa, da morajo države članice, z namenom zmanjševanja ogroženosti pred poplavami, določiti območja, kjer obstaja nevarnost poplav ter v ta namen pripraviti Načrte za zmanjševanje ogroženosti in pripadajoče programe ukrepov za vsa pomembna območja ogroženosti.

Poglavitna zahteva direktive je vzpostavitev okvira za oceno in obvladovanje poplavne ogroženosti s ciljem zmanjšanja škodljivih posledic poplav. Poglavitne naloge držav članic so v tem, da:

- pripravijo karte poplavne nevarnosti in ogroženosti,
- izdelajo načrte obvladovanja poplavne ogroženosti in
- sporočijo Evropski komisiji besedilo glavnih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga zajema ta direktiva.

Morska direktiva (2008/56/ES)

Direktiva prvenstveno določa, da morajo države članice s ciljem doseganja dobrega stanja morskega okolja pripraviti strategijo s pripadajočimi programi ukrepov z namenom doseganja ciljev dobrega okoljskega stanja morja do leta 2020.

1.4. Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

1.5. Odločbe ustavnega sodišča, ki vplivajo na področje urejanja

1.6. Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa

Zakon o vodah, katerega spremembe in dopolnitve se predlaga, je začel veljati 10.8.2002. Kasneje so se ga dotaknile posamične spremembe, določene z drugimi zakoni. Tako je bil na podlagi Zakona o varstvu okolja razveljavljen 94. člen ZV-1. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 2-64/2004) je določil, da so na notranjem območju vodovarstvenega območja neposredno ob zajetju pristojni za nadzor nad izvrševanjem zakona o vodah zdravstveni inšpektorji. Ustavno sodišče je z odločbo, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 10/04, odločilo v sporu o pristojnosti, da nadzorstvo nad izvajanjem obvezne lokalne javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda sodi v pristojnosti katere inšpekcije. Odločba, ki po vsebini ni posegla v vsebino zakona, je pomembna za njegovo izvajanje.

Po uveljavitvi ZV-1 so bili sprejeti nekateri zakoni, ki so vplivali na zakon o vodah in terjali njegovo prilagoditev. Sprejete so bile tudi številne direktive Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki jih je bilo treba prenesti v notranji pravni red tudi z zakonom o vodah. V letu 2008 je tako zaživela novela zakona o vodah. Razloge zanjo lahko strnemo v tri sklope. Prvenstveno je bila to zahteva nove zakonodaje EU na področju voda, ki je zahtevala prenos v notranji pravni red. V drugi sklop je sodila zagotovitev pravne podlage za zagotavljanje nadomestil zaradi izpada dohodka kmetijskim gospodarstvom zaradi prilagoditve vodovarstvenemu režimu. V tretji sklop pa so se uvrščale spremembe za odpravo pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju zakona.

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona o vodah pa sodijo v okvir ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2012 in se nanašajo na področje voda. Tako se bodo uredila najbolj pereča vprašanja na področju vodovarstvenih območij, poenostavil se bo postopek podeljevanja vodnih pravic in uredila poenostavitve prenosa vodnih pravic ter uredila uveljavitev izjem od doseganja okoljskih ciljev v primeru javnega interesa.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj upravljanja z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči je doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredelitvi ciljev upravljanja z vodami in z njimi povezanih programov ukrepov se upoštevajo tudi vplivi podnebnih sprememb.

2.2 Načela

Ključna načela, opredeljena v zakonu o vodah, so:

- načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja,
- načelo dolgoročnega varstva kakovosti in smotrne rabe razpoložljivih vodnih virov,
- načelo zagotavljanja varnosti pred škodljivim delovanjem voda, ki izhaja iz potreb po varnosti prebivalstva in njihovega premoženja, ob upoštevanju delovanja naravnih procesov,
- načelo povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda,
- načelo sodelovanja javnosti, ki omogoča sodelovanje javnosti pri sprejemanju načrtov upravljanja z vodami,
- načelo upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti o naravnih

zakonitosti.

Pri spremembi zakona pa je bilo upoštevano zlasti načelo odprave oziroma zmanjševanja administrativnih ovir in pospešitev postopkov podelitve vodnih pravic za določene vrste rabe voda.

2.3 Poglavitne rešitve

Konkretnije se spremembe in dopolnitve nanašajo na:

- Poenostavili se bodo postopki podeljevanja vodnih pravic za lastno oskrbo s pitno vodo.
- Izvedel se bo prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja z namenom izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.
- Na področju vodovarstvenih območij se bo bolj natančno opredelila obveznost izplačila nadomestil.
- V skladu z EU pravom bo opredeljena možnost dopustnih izjem pri doseganju predpisanih okoljskih ciljev na področju voda za poseganje v prostor, če gre za javni interes.
- Pri podeljevanju vodnih pravic (koncesije) se bo poenostavil postopek prenosa vodnih pravic, ki je nedorečen in v praksi povzroča zamik ali celo odvratanje od investicij na področju rabe vode.

Poenostavitev postopka podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo in pridobivanje toplote v enostanovanjski stavbi za lastne potrebe

Z novim modelom je odpravljena administrativna ovira s tem, da se vodno dovoljenje za posebno rabo vode za osebne potrebe, izdano fizični osebi, prenese na vsakokratnega lastnika oskrbovane nepremičnine. Vodno dovoljenje se prenese avtomatično, s pridobitvijo lastninske pravice po samem zakonu. S tem so odpravljene težave s spremembami lastništva oskrbovanega objekta. Tako je bilo do sedaj potrebno ob vsakokratni menjavi lastnika pridobiti novo vodno dovoljenje.

Prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja zaradi izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.

Izvedel se bo prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja z namenom izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.

V praksi se je izkazalo, da je postopek podelitve koncesije preveč zamuden in predstavlja administrativno breme tako za potencialne uporabnike vode kot za organ, ki jih podeljuje. Zaradi zapletenosti postopkov podeljevanja se je tako izkazalo smiselno razmisliti o prenosu posameznih vrst rabe vode s koncesije na vodna dovoljenja. Pri tem se je sledilo tudi izkušnjam drugih evropskih držav, ki sistema koncesioniranja ne poznajo tako široko, kakor je to v Sloveniji. Tako pozna recimo Francija samo koncesije za energetske rabo. Izkazalo se je tudi, da je podobnost dejanskih stanov pri ugotavljanju upravičenosti do rabe vode pri veliko vrstah rabe vode tako podoben, da ne upravičuje razlikovanja v postopkih za njihovo pridobitev. Vodno dovoljenje se po novem podeli za rabo vode za pristanišče in sidrišče, ne glede na to, ali je zgrajeno v javnem ali zasebnem interesu. Prav tako se vodno dovoljenje podeli za vsakršno gojenje, ne glede na to, ali gre za gojenje morskih ali sladkovodnih organizmov, oziroma ali gre za gojenje v stoječih ali tekočih vodah. Iz koncesij se izvzamejo tudi vrste rabe voda pri katerih gre za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW.

Na področju vodovarstvenih območij se bo bolj natančno opredelila obveznost izplačila nadomestil.

S strani upravičencev do nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih je prihajalo do večkratnih opozoril na neizvajanje obveznosti izplačevanja nadomestil s strani nekaterih zavezancev. Razlogi, ki so jih zavezanci pri tem navedli, so bili različni, predvsem pa gre

očitno za nepoznavanje predpisov, ki nadomestila urejajo. Tedanje Ministrstvo za okolje in prostor je tako večkrat pozivalo zavezance, naj vendarle zagotovijo izvajanje obveznosti izplačevanja nadomestil s podajo detajlnih pojasnil glede sistema izplačevanja nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Pravna podlaga za izplačevanje nadomestil je 79. člen veljavnega Zakona o vodah. Izplačevanje nadomestil je predvideno za izpad dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih, kjer je zaradi vodovarstvenih režimov, s katerimi se varuje kakovost in količina vode za zagotavljanje preskrbe prebivalstva s pitno vodo, kmetijska proizvodnja močno omejena in so kmetijska gospodarstva, ki jim je kmetijska dejavnost osnova za preživetje, zaradi tega v neenakem položaju v primerjavi s kmetijskimi gospodarstvi izven teh območij, s tem pa je posredno ogrožen ekonomski in socialni položaj teh kmetov.

Sredstva se zagotovijo iz cene vode, **zavezanec za izplačilo nadomestila je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, ki vodo dostavlja uporabnikom** in to svojo storitev tudi zaračuna. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci. Upravičenec za nadomestilo je tisti, ki zemljišče dejansko obdeluje, torej najemnik ali zakupnik zemljišča, ki izpolnjuje ukrepe vodovarstvenega režima in so se mu zaradi ukrepov vodovarstvenega režima bistveno poslabšali pogoji za pridobivanje dohodka. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci in ne na podlagi odločb.

Za samo izvedbo izplačevanja nadomestil za leto 2010 je bila sprejeta Uredba o nadomestilu za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima (Uradni list RS, št. 5/10 in 102/10) s katero so bile določene vrste ukrepov za katere se lahko nadomestila izplačujejo, način izplačevanja in merila za izračun višine nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti. V letu 2011 je bila sprejeta Uredba o načinu izplačevanja in merilih za izračun nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima (Uradni list RS, št. 105/11). V postopku priprave pa so tudi spremembe te uredbe.

Kot navedeno, morajo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo izplačati nadomestila upravičencu na podlagi sklenjene pogodbe. Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo in upravičenec do nadomestila sta torej v civilnopravnem razmerju. V primeru neizplačil nadomestil bodo morali zavezanci za izplačilo plačati tudi zamudne obresti in stroške sodnih postopkov.

Na podlagi Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93) in Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93) so občine dolžne organizirati izvajanje občinskih lokalnih javnih služb in nad njimi izvajajo tudi strokovni nadzor ter nadzor nad zakonitostjo poslovanja.

Kljub številnim usklajevanjem z zavezanci za izplačila nadomestil ter številnim pozivom in pojasnjevanjem se je izkazalo za nujno potrebno, da se zagotovi sankcioniranje neizplačevanja nadomestil. Tako obravnavani predlog novele zakona o vodah med prekrške dodaja tudi prekršek zaradi nesklentive pogodbe z upravičencem.

V skladu z EU pravom bo opredeljena možnost dopustnih izjem pri doseganju predpisanih okoljskih ciljev na področju voda za poseganje v prostor, če gre za javni interes.

Predlog sprememb obravnava tudi novo dopustno izjemo za doseganje ciljev, ki se nanašajo na stanje voda. Gre za prenos sedmega odstavka 4. člena Direktive 2000/60/ES, ki opredeljuje, kdaj države članice ne kršijo določb te direktive, če gre za posege v javnem interesu. Natančno opredeljuje tudi pogoje in vrste ciljev, za katere so izjeme dopustne.

Zakon o vodah ne vključuje pomembnega vsebinskega segmenta, ki se nanaša na prenos člena 4.7 Direktive 2000/60/ES v slovenski pravni red, in sicer gre za določbe o obveznosti izpolnjevanja določenih pogojev, pri katerih je dovoljeno odstopanje od okoljskih ciljev za vode.

Odstopanje od okoljskih ciljev je namreč dovoljeno, kadar:

- je nedoseganje dobrega stanja vodnega telesa podzemne vode, dobrega ekološkega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnega telesa površinske vode ali slabšanje stanja vodnega telesa površinske ali podzemne vode posledica novih preoblikovanj fizičnih značilnosti vodnega telesa površinske vode ali spremembe gladine vodnega telesa podzemne vode ali
- je poslabšanje stanja vodnega telesa površinske vode iz zelo dobrega stanja v dobro stanje

- posledica novih dejavnosti trajnostnega razvoja in
- so izpolnjeni naslednji pogoji, da:
  - gre pri nameravanih preoblikovanjih za prevladujoč javni interes oziroma so koristi, ki jih imajo nova preoblikovanja za zdravje ali varnost ljudi ali za trajnostni razvoj, večje od koristi, ki jih ima doseganje okoljskih ciljev za okolje in družbo, in
  - koristnih ciljev, ki bodo doseženi z novimi preoblikovanji, zaradi tehnične neizvedljivosti ali nesorazmernih stroškov ni mogoče zagotoviti na drug način, ki je boljša okoljska možnost, in
  - se izvedejo vsi tehnično izvedljivi in sorazmerni ukrepi, da se ublažijo škodljivi vplivi na stanje voda.

Primeri odstopanj od okoljskih ciljev bodo morali biti navedeni in obrazloženi tudi v načrtu upravljanja voda, okoljski cilji pa se ob vsaki spremembi in dopolnitvi načrta upravljanja voda ponovno pregledajo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagana novela zakona o vodah nima finančnih posledic za javni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje novele zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev v državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog novele zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Primerjava s pravnimi redi drugih držav je smiselna predvsem na področju, ki ni urejeno z zakonodajo Evropske Unije. Taka primerjava je izvedena in opisana v gradivu predvsem za primere ureditve, ki se nanašajo na ureditev vodovarstvenih območij in izplačevanja nadomestil za izpad dohodka. Ostale predlagane spremembe se nanašajo na notranje zadeve Republike Slovenije in so značilne predvsem za naš pravni red – odprava administrativnih ovir pri vodnih dovoljenjih ali prenosih vodnih pravic.

Preučitev drugih pravnih sistemov je prvenstveno prišla v poštev v zvezi z nadomestili za kmete na vodovarstvenih območjih.

Velika Britanija

Velika Britanija večino pitne vode pridobi iz površinskih in ne iz podzemnih voda, kar je praksa v Republiki Sloveniji. Iz tega razloga je režim varovanja virov pitne vode drugačen kot pri nas. Instrumenta nadomestil za izpad dohodka na vodovarstvenih območjih ne pozna.

Natančneje smo preučili dva sistema, ki sta tudi glede načina varovanja predvsem podzemnih virov pitne vode primerljiva z Republiko Slovenijo. Oba sistema poznata izplačevanje nadomestil na vodovarstvenih območjih.

Dežela Bavarska, Nemčija

Pravna podlaga za določanje vodovarstvenih območij in izplačevanje nadomestil je Zvezni zakon o vodah (Wasserhaushaltsgesetz, Nemčija): V skladu z 19. členom se lahko vodovarstvena območja določijo pod pogojem, da gre za dobrobit skupnosti, in sicer iz treh razlogov: če je treba vode zaščititi pred škodljivimi vplivi za namene trenutne ali bodoče javne oskrbe s pitno vodo, če je treba obogatiti pitno vodo ali če je treba preprečiti škodljive odtoke padavinske vode, odplavljanje in vnos delcev prsti ter sredstev za gnojenje ali zaščito rastlin v vode. Ukrepi vodovarstvenega režima lahko obsegajo

prepovedi, omejitve ali dopustitve izvajanja določenih dejavnosti. Če zaradi omenjenih ukrepov pride v poštev razlastitev, je treba zanjo zagotoviti odškodnino.

V četrtem odstavku 19. člena je določena pravna podlaga za izplačevanje nadomestil.

Nadomestila se lahko izplačajo samo za ukrepe, ki se nanašajo na kmetijsko ali gozdarsko rabo zemljišča. Izplačajo se lahko samo za tiste zahteve, ki so večje, strožje od zahtev, ki so sicer predpisane in omejujejo običajno kmetijsko ali gozdarsko rabo zemljišča. Nadomestilo se izplača, če je nastala ekonomska škoda. Nadomestilo ne obsega povrnitve popolne ekonomske škode. Izravnava nikoli ni sto odstotna, tudi kmet mora namreč prispevati k zmanjšanju škode. Pravica do odškodnine zaradi razlastitve seveda izključuje pravico od izplačila nadomestila. Nadomestilo se ne sme izplačati, če je ekonomsko škodo mogoče nadomestiti z operativnimi ukrepi ali drugimi sredstvi iz javnih proračunov ali tretjih oseb.

Pri izračunu zneskov nadomestil se je kot zelo koristno izkazalo, da se zaradi tako velikega števila zneskov in premij nadomestil uporablja vedno enaka pravila za izračun in enake podatke, pa naj gre za varstvo voda in okolja ali pa za utemeljevanje premij v zahtevku Evropskega sklada za razvoj podeželja (ESRP).

Deželna kmetijska svetovalna služba je na podlagi vzorčne uredbe o vodovarstvenih območjih izdelala katalog nadomestil s priporočenimi zneski, ki so ga uskladili z uradom za upravljanje voda, upravljavci naprav za pridobivanje vode in združenjem kmetov.

Nadomestilo se na Bavarskem načeloma izplača enkrat letno na podlagi zahtevka, lahko pa se izplača tudi za daljše časovno obdobje.

Zavezanec za izplačilo nadomestila je tisti, ki ima od določitve vodovarstvenega režima neposredno korist. Na večini vodovarstvenih območij so to izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo. Nosilci stroškov na območjih z zdravilnimi vreli so trenutni upravljavci vrelca, ob upoštevanju posameznih primerov na Bavarskem gre v tem primeru za komunalna ali zasebna podjetja.

Do nadomestila je upravičen tisti, ki zemljišče v vodovarstvenem območju rabi v kmetijske ali gozdarske namene, pa naj bo to lastnik ali zakupnik.

Nadzor nad upoštevanjem pogojev za nadomestilo se izvaja prvenstveno kot samonadzor, kar je urejeno s posebnim predpisom. Državni nadzor pa se izvaja kot nadzor nad izvajanjem samonadzora.

V Deželi Bavarski izda organ, pristojen za vodno gospodarstvo, uredbo o vodovarstvenem območju. Organ, pristojen za kmetijstvo pa izda predlog o izravnalnih plačilih. Zadnji akt nima pravne narave temveč ima priporočilno vrednost. Ustanovljena je bila tudi ad-hoc delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov in organov, pristojnih za kmetijstvo, vodno gospodarstvo in združenje kmetov. Sredstva za izravnalna plačila se pridobijo neposredno od uporabnikov pitne vode s tega območja in so vključena v ceno pitne vode, ki jo zaračunava upravljavec vira pitne vode s tega območja. Upravljavec torej sklepa pogodbe z upravičenci. Upravičenec do izravnalnih plačil je tisti, ki rabi zemljišče v kmetijske ali gozdarske namene, pa če je to lastnik ali zakupnik.

Avstrija

Zakonska podlaga za določanje vodovarstvenih režimov in odškodnino je podana v avstrijskem zakonu o vodnem pravu. Na podlagi četrtega odstavka 34. člena Zakona o vodnem pravu (1959) pripada odškodnina vsakomur za omejitve uporabe, odrejene z uredbo ali odločbo. Vodovarstveno območje se lahko določi z odločbo ali uredbo.

Pri (posameznih) napravah za oskrbo z vodo (pitna in tehnološka voda) se območje zajetja in širše zbirno območje zavaruje predvsem z odločbo. Če pa je potrebno obsežnejše varovanje z namenom splošne oskrbe z vodo (§ 34, odst. 2) se vodovarstveno območje ne določi samo na območju zajetja in zbirnega območja vodnega zajetja, ampak tudi na širšem območju. Ukrepi vodovarstvenega režima so predvsem omejevalne narave v javnem interesu in ne gre za razlastitev.

Pravica do ustreznega nadomestila gre tistemu, ki zaradi zahtev vodovarstvenega režima svojih zemljišč ali naprav ne more uporabljati na način ali v obsegu, ki mu pripada na podlagi obstoječih pravic. Nadomestilo je naslovljeno na širok krog potencialnih upravičencev in ni omejeno samo na kmetijstvo in gozdarstvo. Nadomestilo morajo zagotoviti imetniki vodnih pravic torej tisti v katerih interesu je določitev vodovarstvenega območja. Upravičenec je lahko samo lastnik zemljišča in ne

zakupnik ali najemnik tega zemljišča.

Za vodovarstvena območja se je v preteklih letih uporabljal kmetijsko okoljski program - program za pospeševanje ekološkega, ekstenzivnega kmetijstva (programi ŐPUL* za preventivno varstvo voda), zaradi česar se je mnogo kmetov odpovedalo zahtevam za odškodnino. V ŐPUL 2000 so bili ponujeni različni ukrepi, ki jih je kmet lahko bolj ali manj prostovoljno kombiniral. Predpisi oziroma določbe v novem programu ŐPUL 2007-2013 še niso dokončno določene. Višine subvencij oziroma finančne pomoči so v novem zgoščenem okoljskem programu vsekakor zmanjšane.

Na podlagi četrtega odstavka 34. člena Zakona o vodnem pravu (1959) pripada odškodnina vsakomur za omejitve uporabe, odrejene z uredbo ali odločbo. Merilo za odškodnino je okrnitev pravno možne (dovoljene) koristnosti oziroma uporabnosti, ne pa tudi tistih oblik uporabe, ki bi lahko prišle v poštev v prihodnosti vendar pa glede na trenutni pravni položaj (na primer namembnost površin) niso dovoljene, ali pa so zmanjšanje vrednosti.

Financiranje odškodnine:

Prek ŐPUL programa se lahko izplača odškodnina le za ukrepe, ki jih sprejme kmet na prostovoljni bazi. Za varstveno območje imajo kmetje na izbiro, da izberejo ukrepe za preventivno varstvo voda. Takoj pa, ko so taisti ali strožji ukrepi določeni v zakonih ali uredbah, pa odškodnina prek ŐPUL-a ni več možna! V tem primeru lahko pride le še do odškodnine s strani podjetij za preskrbo z vodo.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Poenostavitev postopka podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo in pridobivanje toplote v enostanovanjski stavbi za lastne potrebe

Z novim modelom je odpravljena administrativna ovira s tem, da se vodna dovoljenja za dve vrsti rabe, to je za lastno oskrbo s pitno vodo in pridobivanje toplote v enostanovanjski stavbi za lastne potrebe, podeli na oskrbovani objekt in ne več za fizično osebo. S tem so odpravljene težave s spremembami lastništva oskrbovanega objekta. Tako je bilo do sedaj potrebno ob vsakokratni menjavi lastnika pridobiti novo vodno dovoljenje.

Odpravljena je tudi administrativna ovira v primeru prenehanja vodnega dovoljenja za dve vrsti rabe, to je za lastno oskrbo s pitno vodo in pridobivanje toplote v enostanovanjski stavbi za lastne potrebe, zaradi smrti fizične osebe, saj se vodna pravica po novem podeli na oskrbovani objekt in ne več na fizično osebo.

Nadalje se s predlaganimi spremembami zagotovi prenos določenih vrst rabe vode iz koncesij na vodna dovoljenja in s tem doprinese k izboljševanju poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije.

S poenostavitvijo postopka prenosa vodnih pravic pri podeljevanju vodnih pravic (koncesije) se odpravi težave zaradi nedorečenosti postopka, ki v praksi povzroča zamik ali celo odvratanje od investicij na področju rabe vode.

---

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi predlaganih sprememb zakona se bo zmanjšalo administrativno breme in obveznosti strank vezane na vlaganje vlog za podelitev vodne pravice za rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo, ki se s predlaganimi spremembami nadomesti z registracijo.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zakon o vodah ne vključuje pomembnega vsebinskega segmenta, ki se nanaša na prenos člena 4.7 Direktive 2000/60/ES v slovenski pravni red, in sicer gre za določbe o obveznosti izpolnjevanja določenih pogojev, pri katerih je dovoljeno odstopanje od okoljskih ciljev za vode.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Večina predlaganih sprememb je usmerjena v enostavnejšo, hitrejšo in cenejšo pot do pridobitve vodne pravice, s tem pa tudi do izvedbe investicij na področju rabe voda.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima neposrednih posledic na socialnem področju.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje bo pristojno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, skupaj z organi v sestavi, zlasti Agencijo RS za okolje, ki vodi postopke podelitve vodne pravice z vodnim dovoljenjem in bo pristojna tudi za registracijo rabe vode za lastno oskrbo s pitno vodo.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH

1. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrl-A, 41/04-ZVO-1 in 57/08) se četrty odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»(4) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5.2.1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21.11.2008, str. 1),
2. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114),
3. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18.7.2009, str. 14),
4. Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27) in
5. Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L št. 164 z dne 25.6.2008, str. 19).«.

2. člen

V prvem odstavku 44. člena se v 1. točki za besedilom »zadrževalnik,« doda besedilo »razen zemljišč na območju zadrževalnika, namenjenih občasnemu zadrževanju voda,«.

3. člen

V prvem odstavku 56. člena se v 2. točki besedilo »ne dosežejo določeni cilji« nadomesti z besedilom »določijo posamezni manj strogi okoljski cilji«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Šteje se, da ni kršena obveznost izpolnjevanja ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnega telesa, če je prišlo do začasnega poslabšanja stanja vodnega telesa zaradi naravne nesreče ali višje sile, ki je ni bilo mogoče predvideti.«.

V tretjem odstavku se pred piko na kocu stavka doda besedilo »in če je:

1. z zakonom in na njegovi podlagi sprejetim nacionalnim programom ali drugim predpisanim aktom izkazan javni interes,
2. iz zakona in na njegovi podlagi sprejetega nacionalnega programa ali predpisanega akta oziroma celovite presoje vplivov tega programa na okolje razvidno, da koristnih ciljev, ki se dosežejo z novimi preoblikovanji, zaradi tehnične neizvedljivosti ali nesorazmernih stroškov ni mogoče zagotoviti na način, ki bi imel manjše škodljive posledice na okolje,
3. z državnim prostorskim načrtom ali drugim predpisanim aktom in celovito presojo vplivov tega predpisa na okolje zagotovljeno, da se izvedejo tehnično izvedljivi in sorazmerni ukrepi, s katerimi se ublaži škodljive vplive na stanje voda in
4. z zakonom in na njegovi podlagi sprejetim nacionalnim programom ali drugim predpisanim aktom, državnim prostorskim načrtom oziroma celovito presojo vplivov programa ali načrta na okolje zagotovljeno, da je izpolnjena zahteva iz četrtega odstavka tega člena.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Vlada predpiše podrobnejše pogoje za določanje oziroma ugotavljanje izjem iz tega člena.«.

4. člen

Drugi odstavek 74. člena se črta.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo drugi do peti odstavek.

5. člen

V šestem odstavku 79. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ki mora predložiti v podpis v predpisanem roku pogodbo iz sedmega odstavka tega člena upravičencu, ki je podal zahtevo in izpolnjuje predpisane pogoje.«.

6. člen

79. a člen se črta.

7. člen

Za četrtem odstavkom 90. člena se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Pri obratovanju vodne infrastrukture suhega zadrževalnika pripada lastnikom oziroma drugim posestnikom zemljišč, ki so namenjena zadrževanju voda v suhem zadrževalniku, nadomestilo za škodo zaradi uničenja ali zmanjšanja pridelka na kmetijskih oziroma gozdnih zemljiščih ob morebitnem škodnem poplavnem dogodku, ki jo izplača ministrstvo. Za način izplačevanja ter ocenjevanje nadomestil za škodo po tem odstavku se smiselno uporabljajo

predpisi, ki urejajo umeščanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor.«.

8. člen

Za tretjim odstavkom 98. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Naloge javne službe iz 4. in 5. točke drugega odstavka tega člena, ki se izvajajo na morju, se lahko opravljajo v okviru organa v sestavi ministrstva, pristojnega za pomorstvo.".

9. člen

Peti odstavek 108. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Vlada podrobneje predpiše načine in pogoje posameznih vrst posebne rabe voda ter določi prag te rabe, pod katerim ne glede na prvi odstavek tega člena, ni treba pridobiti vodne pravice, ker gre za zanemarljiv vpliv na vodni režim ali stanje voda. Pri določitvi praga iz prejšnjega stavka se upošteva zlasti:

- količino odvzema,
- hidrološke značilnosti površinske ali podzemne vode,
- velikost prispevne površine vodotoka, če gre za neposredni odzem vode iz vodotoka in
- razpoložljivost vode.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

» (6) Posebno rabo voda, za katero pridobitev vodne pravice v skladu s prejšnjim odstavkom ni potrebna, ministrstvo evidentira v vodni knjigi na podlagi predloga za evidentiranje. Če se v postopku evidentiranja posebne rabe iz prejšnjega stavka ugotovi, da predlagana raba presega prag iz prejšnjega odstavka oziroma ne izpolnjuje drugih meril in pogojev, ki veljajo za pridobitev vodne pravice, ministrstvo predlog za evidentiranje z odločbo zavrne.«.

10. člen

Drugi odstavek 121. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zahtevo za prenos vodne pravice predloži zainteresirana pravna ali fizična oseba, če je pridobila v posest objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica. Če se vodna pravica prenaša pred izgraditvijo objektov in naprav za njeno izvajanje, predloži zahtevo za prenos vodne pravice dosedanji imetnik vodne pravice.«.

11. člen

Prvi odstavek 121. a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če imetnik vodne pravice umre, lahko oseba, ki ima v posesti objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica, v enem letu od njegove smrti predlaga ministrstvu, da izda odločbo, s katero jo določi za začasnega imetnika vodne pravice. Začasno imetništvo vodne pravice se podeli najdlje do izteka treh mesecev po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.«.

12. člen

V prvem odstavku 122. člena se besedilo »jo je zgradil« nadomesti z besedilom »je zgrajena«.

13. člen

V prvem odstavku 125. člena se v 3. točki črta besedilo »in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti«.

8. točka se spremeni tako, da se glasi:

»8. gojenje sladkovodnih in morskih organizmov,«.

9. točka se spremeni tako, da se glasi:

»9. pristanišče in vstopno-izstopno mesto po predpisih o plovbi po celinskih vodah,«.

Za 10. točko se doda nova 11. točka, ki se glasi:

»11. proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, in«.

V dosedanji 11. točki, ki postane 12. točka, se pred piko na koncu stavka doda besedilo »po tem zakonu in ne gre za posebno rabo, za katero v skladu s petim odstavkom 108. člena tega zakona pridobitev vodne pravice ni potrebna.«.

14. člen

Za prvim odstavkom 128. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Imetnik vodne pravice iz 1. in 4. točke prvega odstavka 125. člena tega zakona, je vsakokratni lastnik objekta, v katerem se izvaja vodna pravica, če je ta podeljena fizični osebi in ne gre za izvajanje dejavnosti.«.

15. člen

V prvem odstavku 135. člena se za 6. točko doda nova 7. točka, ki se glasi:

»7. z možnostjo priključitve namakalnih območij na veliki namakalni sistem, ko je ta dan v uporabo, če gre za vodno dovoljenje za male namakalne sisteme ali za individualno namakanje kmetijskih zemljišč,«.

V dosedanji 7. točki, ki postane 8. točka, se besedilo »treh mesecih« nadomesti z besedilom »enem letu«.

Dosedanja 8. točka postane 9. točka.

V drugem odstavku se pred piko na koncu stavka dodata vejica in besedilo »razen v primerih iz 2. točke prejšnjega odstavka«.

16. člen

V prvem odstavku 136. člena se v 3. točki za besedo »hidroelektrarni« črta vejica in doda besedilo »z instalirano močjo, enako ali večjo od 10MW, in«.

4. točka se črta.

V dosedanji 5. točki, ki postane 4. točka, se vejica na koncu stavka nadomesti s piko.

6. točka se črta.

17. člen

Dvanajsti odstavek 153. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(12) Vodno soglasje preneha veljati, če v dveh letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bila vložena zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja oziroma ni bila začeta gradnja ali drug poseg v prostor, če gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ni treba pridobiti.«.

Za dvanajstim odstavkom se doda nov trinajsti odstavek, ki se glasi:

»(13) Vodno soglasje se lahko podaljša na zahtevo investitorja, ki jo lahko poda tri mesece pred prenehanjem njegove veljavnosti. Vodno soglasje se lahko podaljša za največ dve leti, če so izpolnjeni pogoji, ki so ob vložitvi zahteve za podaljšanje vodnega soglasja, predpisani za njegovo pridobitev.«.

Dosedanji trinajsti odstavek postane štirinajsti odstavek.

18. člen

V drugem odstavku 162. člena se za besedilom »Sklada so« doda besedilo »namenski prejemki proračuna in so:«.

V tretjem odstavku se 4. točka spremeni tako, da se glasi:

»4. strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen,«.

V 5. točki se besedilo »do višine prilivov iz plačil za vodno pravico za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba.« nadomesti z besedo »ter«.

Za 5. točko se doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. drugih posameznih strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona.«.

19. člen

Črtajo se naslov poglavja »5. Konferenca za vode« in podpoglavja »5.1. Organi konference« ter 163. do 173.člen.

20. člen

Tretji odstavek 177. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Vodovarstveni nadzor se izvaja v zvezi s prekrški iz 8., 9., 11., 12., 13., 16. in 18. do 20. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona, če je prekršek storjen na vodnem ali priobalnem zemljišču, iz 24. in 25. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona, če gre za rabo vode brez vodnega dovoljenja ali koncesije, iz 26. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona, če gre za odvzem naplavin brez vodne pravice, in iz 32. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona, če gre za poseg brez vodnega soglasja.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če vodovarstveni nadzornik pri vodovarstvenem nadzoru ugotovi, da so kršene določbe tega zakona ali predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki presegajo njegove pristojnosti, mora o ugotovljenih kršitvah obvestiti pristojnega inšpektorja.«.

21. člen

Prvi in drugi odstavek 180. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Vodovarstveni nadzornik je posebej usposobljena oseba, ki ima pooblastilo za izvajanje vodovarstvenega nadzora po tem zakonu, ki ga izda minister, in je opravila preizkus znanja za vodenje oziroma odločanje v prekrškovnem postopku po predpisih, ki urejajo prekrške. Podlaga za pridobitev pooblastila za izvajanje vodovarstvenega nadzora je certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji »vodovarstveni nadzornik/vodovarstvena nadzornica« po predpisih, ki urejajo nacionalne poklicne kvalifikacije.

(2) Podatek, da je posameznik pridobil poklicno kvalifikacijo iz prejšnjega odstavka, pridobi pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti iz zbirke nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije.«.

V četrtem odstavku se za besedo »predpiše« črta besedilo »program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja,«.

22. člen

V prvem odstavku 181. člena se za 14. točko doda nova 15. točka, ki se glasi:

»15. kot zavezanec v predpisanem roku ne predloži v podpis pogodbe za izplačilo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti upravičencu, ki je podal zahtevo in izpolnjuje pogoje, predpisane s tem zakonom in predpisom iz osmega odstavka 79. člena tega zakona (šesti in sedmi odstavek 79. člena);«.

Dosedanje 15. do 31. točka postanejo 16. do 32. točka.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

(vodna dovoljenja, za katera se šteje, da se glasijo na vsakokratnega lastnika objekta v katerem se izvaja vodna pravica)

Za vodna dovoljenja za neposredno rabo vode iz 1. in 4. točke prvega odstavka 125. člena zakona, izdana fizičnim osebam do uveljavitve tega zakona, se šteje da so izdana na vsakokratnega lastnika objekta, v katerem se izvaja vodna pravica, v skladu z novim drugim odstavkom 128. člena zakona.

24. člen

(prenehanje veljavnosti koncesijskih aktov pri podeljenih koncesijah)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati koncesijski akti za rabo vode za gojenje morskih organizmov ali za gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino vode, večjo od 0,5 km², za pristanišče ali sidrišče in je investitor oseba zasebnega prava in koncesijski akti za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, s katerimi so bile podeljene koncesije, uporabljajo pa se do pravnomočnosti vodnih dovoljenj izdanih v skladu s spremenjeno 8. in 9. točko ter novo 10. točko prvega odstavka 125. člena zakona.

(2) Ministrstvo koncesijo iz prejšnjega odstavka nadomesti z vodnim dovoljenjem najpozneje v šestih letih od uveljavitve tega zakona.

(3) Do pravnomočnosti vodnih dovoljenj iz prejšnjega odstavka izvajajo dosedanji imetniki koncesij iz prvega odstavka tega člena vodno pravico v skladu s koncesijskimi akti iz prvega odstavka tega člena, sklenjenimi koncesijskimi pogodbami in določbami zakona, ki se nanašajo na koncesije.

(4) Z vodnim dovoljenjem iz drugega odstavka tega člena se določi izvajanje vodne pravice za čas, v obsegu in pod pogoji, določenimi v koncesijskem aktu iz prvega odstavka tega člena in sklenjenimi koncesijskimi pogodbami, določi se ekološko sprejemljivi pretok, če ta še ni bil določen, in se ugotovi prenehanje koncesije.

(5) Pobude za podelitev koncesije za rabo vode iz prvega odstavka tega člena, podane do uveljavitve tega zakona, glede katerih še ni bil izdan koncesijski akt, se štejejo za vloge za pridobitev vodnega dovoljenja.

(6) Vloge za izdajo vodnega dovoljenja za rabo vode iz prvega odstavka tega člena, glede katerih je vlada že odločila in obvestila pobudnika, da ne bo začela postopka izdaje koncesijskega akta, ministrstvo zavrže.

25. člen

(prenehanje veljavnosti koncesijskih aktov, v primerih, ko postopek podelitve koncesije še ni bil zaključen)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati koncesijski akti za rabo vode za gojenje morskih organizmov ali za gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino vode, večjo od 0,5 km², za pristanišče ali sidrišče in je investitor oseba zasebnega prava in koncesijski akti za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, in še ni bil začel postopek izbire koncesionarja na podlagi javnega razpisa oziroma še ni bila izdana odločba o izbiri koncesionarja.

(2) Ministrstvo v primerih iz prejšnjega odstavka izda vodno dovoljenje po uradni dolžnosti.

26. člen

(prehod vodnih dovoljenj za naravno zdravilišče po predpisih o zdravstveni dejavnosti na koncesije)

Pravni ali fizični osebi, ki ima vodno dovoljenje za neposredno rabo termalne vode za naravno zdravilišče po predpisih o zdravstveni dejavnosti, vlada na podlagi zahteve za podaljšanje vodne pravice izda koncesijski akt v skladu z drugim odstavkom 139. člena zakona.

27. člen

(predpisi vlade)

(1) Vlada izda predpis iz spremenjenega petega odstavka 108. člena zakona v treh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada izda predpis iz spremenjenega četrtega odstavka 180. člena zakona v treh letih od uveljavitve tega zakona.

28. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o programu strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za izvajanje vodovarstvenega nadzora (Uradni list RS, št. 30/12), uporablja pa se do uveljavitve predpisa iz spremenjenega prvega odstavka 180. člena zakona.

29. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu - 1. člen veljavnega zakona

V četrtem odstavku 1. člena zakona o vodah je treba med direktivami, ki so prenesene v slovenski pravni red z zakonom o vodah, navesti tudi morsko direktivo. Morska direktiva je bila v času priprave novele zakona o vodah leta 2008 tik pred sprejemom, tako je bila vsebinska prilagoditev in prenos že vključena v to novelo. Sedaj, po njeni uveljavitvi, jo je v skladu s pravili priprave predpisov treba navesti v prvem členu zakona. Popravkov so bile deležne tudi druge direktive, ki so se spreminjale v času po zadnji noveli zakona o vodah.

K 2. členu - 44. člen veljavnega zakona

Pri opredelitvi pojmov vodne infrastrukture je bilo treba narediti razmejitev med deli suhega zadrževalnika. Pri suhem zadrževalniku gre za posebnost, da je objekt dejansko samo pregrada ali prag, zemljišča na njegovem območju, ki so namenjena občasnemu zadrževanju voda, pa seveda niso objekt. Dejansko ta zemljišča ne sodijo med objekte vodne infrastrukture, ki so lahko samo v lasti države ali izvajalca javne službe urejanja voda.

K 3. členu - 56. člen veljavnega zakona

Dopolnitev 56. člena je potrebna zaradi uskladitve z Direktivo 2000/60/ES. V 4. členu ta direktiva opredeljuje okoljske cilje, ki jih je treba doseči na področju voda, obenem pa določa tudi dopustne izjeme. Direktiva določa stroge pogoje in primere, v katerih so izjeme oziroma odstopanja od okoljskih ciljev dopustna. Posamezne izjeme so podrobneje opredeljene v uredbi, ki podrobneje določa vsebino načrtov upravljanja voda in v uredbah, ki določajo stanje površinskih in podzemnih voda. V novem šestem odstavku je opredeljen postopek, ko se uporabi izjema zaradi posega v javnem interesu.

K 4. členu – 74. člena veljavnega zakona

Pri varovanju virov vode iz katerih se voda odvzema v zasebnem interesu veljajo splošna pravila civilnega prava. Taka možnost v praksi ni bila uporabljena, pravna podlaga za taka zavarovanja pa predstavlja unikum v evropskem pravnem prostoru.

K 5. členu – šesti odstavek 79. člena veljavnega zakona

79. člen veljavnega zakona o vodah daje pravno podlago za izplačevanje nadomestil za izpad dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih, kjer je zaradi vodovarstvenih režimov, s katerimi se varuje kakovost in količina vode za zagotavljanje oskrbe prebivalstva s pitno vodo, kmetijska proizvodnja močno omejena in so kmetijska gospodarstva, ki jim je kmetijska dejavnost osnova za preživetje, zaradi tega v neenakem položaju v primerjavi s kmetijskimi gospodarstvi izven teh območij, s tem pa je posredno ogrožen ekonomski in socialni položaj teh kmetov. Sredstva se zagotovijo iz cene vode, zavezanec za izplačilo nadomestila je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, ki vodo dostavlja uporabnikom in to svojo storitev tudi zaračuna. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci. Upravičenec za nadomestilo je tisti, ki zemljišče dejansko obdeluje, torej najemnik ali zakupnik zemljišča, ki izpolnjuje ukrepe vodovarstvenega režima in so se mu zaradi ukrepov vodovarstvenega režima bistveno poslabšali pogoji za pridobivanje dohodka. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci in ne na podlagi odločb. V praksi se je izkazalo, da nekateri zavezanci nočejo izplačati nadomestil, ne glede na to, da jim zakon nalaga obveznost izplačila, kar postavlja upravičence v neenakopraven položaj. Tako se je izkazalo nujno potrebno okrepiti obveznost zavezanca za izplačilo in določiti sankcijo. V šestem odstavku 79. člena je tako izrecno izpostavljena obveznost kontrahiranja, sama neizpolnitev obveznosti pa je opredeljena kot prekršek.

K 6. členu – 79. a člen veljavnega zakona

Ker se črta možnost varovanja vodnih teles podzemnih voda v primeru, ko gre za rabo vode v zasebnem interesu, se posledično črta tudi obveznost izplačevanja odškodnin, ki jo je imel imetnik vodne pravice. Dejansko gre za razmerja, ki se urejajo po pravilih civilnega in ne javnega prava.

K 7. členu – 90. člen veljavnega zakona

V praksi prihaja do težav pri izvajanju ukrepov varstva pred škodljivim delovanjem voda in določitvi statusa zemljišč na območju suhih zadrževalnikov v postopkih priprave prostorskih aktov. Problematično je tudi urejanje zemljiških zadev in dejstvo, da ni določena pravna podlaga za povrnitev škode, ki nastane v primeru spremenjenih poplavnih razmer na območju suhega zadrževalnika. Nadomestilo obsega povrnitev škode zaradi uničenja ali zmanjšanja pridelka na kmetijskih oziroma gozdnih zemljiščih ob škodnem poplavnem dogodku.

K 8. členu – 98. člen veljavnega zakona

Predlagana dopolnitev omogoča, da se organizira del javne službe, ki obsega odstranjevanje plavja s površinskih voda in čiščenje gladine površinskih voda ter preprečevanje onesnaženja vodnih zemljišč oziroma posredovanje v primeru nenadnih onesnaženj morja, ki se izvaja na morju, pri Upravi RS za pomorstvo. Uprava RS za pomorstvo zagotavlja varnost pomorskega prometa, vzdržuje signalizacijo na morju in razpolaga z določenim številom plovil, ki jih je mogoče skupno s plovili, s katerimi razpolaga koncesionar, ki sedaj opravlja javno službo vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč, učinkovito in racionalno uporabiti v organizaciji Uprave RS za pomorstvo. Na ta način bi se v večji meri izkoristile tudi kadrovske in druge zmogljivosti. Bistveno pa bi se povečala tudi pripravljenost za posredovanje v primeru nenadnega onesnaženja morja oziroma nesreče na morju.

Tako je dodana pravna podlaga, ki bo omogočila izvajanje teh nalog v okviru Uprave RS za pomorstvo. Odločitev o tem bo sprejela vlada, ko bodo izpolnjeni kadrovski, finančni in materialni pogoji.

K 9. členu – 108. člen veljavnega zakona

V praksi se je izkazalo, da imajo posamezne posebne rabe vode tako majhen vpliv na pretok,

gladino ali stanje voda, da zanje ni potrebno pridobiti vodne pravice. S predlagano spremembo petega odstavka 108. člena se uveljavi pravno podlago za določitev izjem pri posebni rabi voda, pri katerih pridobitev vodne pravice ni potrebna. Izjeme se nanašajo predvsem na primere, kjer se voda odvzema v majhnih količinah in gre za tiste vrste posebne rabe, ki je povezana z zadovoljevanjem osnovnih človekovih potreb po hrani in pitni vodi. Odločanje v postopkih podelitve vodne pravice v takih primerih bi predstavljalo nesorazmerno administrativno breme glede na koristi posebne rabe vode. Predvidene izjeme, ki se vključijo v podzakonski akt, so predvsem:

- lastna oskrba s pitno vodo,
- zalivanje vrtov,
- pridobivanje toplote za enostanovanjske stavbe (do 1 l/s oziroma do 8.000 m³/leto),
- namakanje (do 1 l/s oziroma pri odvzemih iz vodotokov s prispevno površino, manjšo od 1 km²).

K 10. členu – 121. člen veljavnega zakona

Določbe o prenosu vodne pravice so se izkazale za preozke in po nepotrebem zapletajo sicer dopustne prenose. Tako je bilo treba urediti tudi primere, ko je vodna pravica podeljena, ni pa še izgrajen objekt ali naprava za izvajanje vodne pravice. V tem primeru pač predlog za prenos vodne pravice poda dosedanji imetnik te pravice. Hkrati z navedeno dopolnitvijo se odpravi napake v besedilu drugega odstavka veljavnega 121. člena.

K 11. členu – 121. a člen veljavnega zakona

V 7. točki prvega odstavka 135. člena ZV-1 je določeno, da vodno dovoljenje preneha s smrtjo fizične osebe, če v enem letu po smrti fizične osebe ni bil podan predlog iz prvega odstavka 121.a člena tega zakona, ali s prenehanjem pravne osebe. V prvem odstavku 121.a člena ZV-1 pa je določeno, da če imetnik vodne pravice umre, lahko oseba, ki ima v posesti objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica, predlaga ministrstvu, da izda odločbo, s katero jo določi za začasnega imetnika vodne pravice, vendar najdlje do izteka treh mesecev po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

Glede na zgoraj navedeno, se osebo, ki ima v posesti objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica, z odločbo določi za začasnega imetnika, vendar le, če je upravni organ prejel njen predlog v enem letu od smrti imetnika vodne pravice. Ker je že po sami dikciji začasno imetništvo časovno omejeno, zakon v prvem odstavku 121.a člena določa tudi veljavnost vodne pravice začasnega imetnika, in sicer je to tri mesece po pravnomočnosti sklepa o dedovanju. Ko je torej s sklepom o dedovanju dokončno znan dedič objekta oziroma naprave za izvajanje vodne pravice, zahtevo za prenos poda dedič (drugi odstavek 121.a člena ZV-1).

K 12. členu – 122. člen veljavnega zakona

V praksi se je izkazalo, da imetnik vodne pravice ob njenem prenehanju ni vedno ista oseba, ki je objekt tudi zgradila, oziroma je vodno pravico izvajal najemnik oziroma drug posestnik, ki ni lastnik objekta. S spremenjeno določbo je jasno določeno, da je odstranitev objekta obveznost imetnika vodne pravice.

K 13. členu – 125. člen veljavnega zakona

Zaradi izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije se za nekatere vrste rabe vode, za katere je treba po veljavnem zakonu dobiti koncesijo, določi obveznost pridobitve vodnega dovoljenja.

Iz dosedanje obveznosti pridobitve koncesije se obveznost pridobitve vodnega dovoljenja po novem določi za neposredno rabo vode za pristanišče in sidrišče, ne glede na to, ali je zgrajeno v javnem ali zasebnem interesu. Prav tako se vodno dovoljenje podeli za vsakršno

gojenje, ne glede na to, ali gre za gojenje morskih ali sladkovodnih organizmov, oziroma ali gre za gojenje v stoječih ali tekočih vodah. Iz koncesij se izvzamejo tudi vrste rabe, pri katerih gre za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, manjšo od 10 MW.

K 14. členu – 128. člen veljavnega zakona

Z novim modelom je odpravljena administrativna ovira s tem, da se vodno dovoljenje za posebno rabo vode za osebne potrebe, izdano fizični osebi, prenese na vsakokratnega lastnika oskrbovane nepremičnine. Vodno dovoljenje se prenese avtomatično, s pridobitvijo lastninske pravice po samem zakonu. S tem so odpravljene težave in administrativna bremena ob spremembah lastništva oskrbovanega objekta. Po dosedanji ureditvi je bilo potrebno ob vsakokratni menjavi lastnika pridobiti novo vodno dovoljenje.

K 15. členu – 135. člen veljavnega zakona

Glede na dopolnitve 128. člena veljavnega zakona in uporabo novega modela je odpravljena administrativna ovira v primeru prenehanja vodnega dovoljenja, če gre za posebno rabo vode za osebne potrebe izdano fizični osebi, ki se prenese na vsakokratnega lastnika oskrbovane nepremičnine. Vodno dovoljenje se prenese avtomatično, s pridobitvijo lastninske pravice po samem zakonu.

V 2. točki prvega odstavka 135. člena veljavnega zakona je navedeno, da vodno dovoljenje preneha, ko izteče rok, za katerega je bilo vodno dovoljenje izdano, če se ta ne podaljša. V skladu z drugim odstavkom istega člena, je v tem primeru potrebno izdati ugotovitveno odločbo. Navedena določba organu povzroča visoke stroške in nove postopke, zato vodna pravica sama po sebi ugasne z iztekom časa.

Nova 7. točka prvega odstavka predstavlja uskladitev z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

K 16. členu – 136. člen veljavnega zakona

Zaradi izboljševanja poslovnega okolja z odpravo težavnih in dolgotrajnih ter dragih postopkov za pridobitev koncesije se za nekatere vrste rabe vode, za katere je treba po veljavnem zakonu dobiti koncesijo, določi obveznost pridobitve vodnega dovoljenja.

Rabe vode, za katere je treba skladno z novo ureditvijo pridobiti vodno dovoljenje, se črtajo iz seznama rab vode, za katere je treba pridobiti koncesijo.

K 17. členu – 153. člen veljavnega zakona

S spremembo določbe osebi, ki je pridobila vodno soglasje, ne bo potrebno ponovno začeti postopka v primeru časovnega zamika pri začetku gradnje. Prav tako je urejeno podaljšanje vodnega soglasja.

K 18. členu – 162. člen veljavnega zakona

Zagotoviti je bilo treba pravno podlago za financiranje programov dela Geološkega zavoda Republike Slovenije, Nacionalnega inštituta za biologijo oziroma njene Morske biološke postaje Piran ter Kmetijskega inštituta Slovenije. Gre za organizacije, ki jih je ustanovila Vlada Republike Slovenije in v katerih delokrog sodijo, neposredno na podlagi statuta, tudi naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje strokovnih podlag za izvajanje zakona o vodah in v tem okviru predvsem strokovnih podlag, potrebnih za izvajanje direktiv, ki se nanašajo na področje voda in so naštetje v uvodu k predlogu tega zakona. Poleg tega je bilo treba zagotoviti financiranje tudi drugih strokovnih nalog za izvajanje zakona o vodah in se nanašajo na implementacijo predpisov Evropske unije.

K 19. členu – 5. poglavje veljavnega zakona

Določbe, ki se nanašajo na konferenco za vode, niso nikoli zaživele v praksi. Določbe niso v skladu z določbami, ki se nanašajo na sodelovanje javnosti pri sprejemanju odločitev na področju upravljanja voda in načinom odločanja v demokratičnih družbah. Veljavna ureditev je nalagala organizacijsko strukturo, ki ne vključuje vseh deležnikov, za katere se v skladu s predpisi Evropske unije in notranjim pravom pričakuje, da bodo aktivno sodelovali v postopku priprave ključnih odločitev vezanih na upravljanje voda (načrt upravljanja voda, načrt upravljanja z morskim okoljem, varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ...). Pri konferencah za vode je šlo za neustrezno podvajanje določb, ki se nanašajo na sodelovanje javnosti, ki je sicer urejeno v 58. členu veljavnega zakona o vodah.

K 20. členu – 177. člen veljavnega zakona

Ker gre pri vodovarstvenih nadzornikih za neposredno spremljanje stanja voda in vodnega režima je bilo treba na novo pregledati kršitve, ki jih oziroma jih sploh lahko nadzirajo vodovarstveni nadzorniki.

K 21. členu – 180. člen veljavnega zakona

Določba sledi pripravi nacionalne poklicne kvalifikacije »vodovarstveni nadzornik« po predpisih o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah. Po novem preizkusa usposobljenosti ne bo izvajalo ministrstvo, pristojno za vode, saj je področje priznано kot nacionalna poklicna kvalifikacija.

K 22. členu – 181. člen veljavnega zakona

79. člen veljavnega zakona o vodah daje pravno podlago za izplačevanje nadomestil za izpad dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih, kjer je zaradi vodovarstvenih režimov, s katerimi se varuje kakovost in količina vode za zagotavljanje oskrbe prebivalstva s pitno vodo, kmetijska proizvodnja močno omejena in so kmetijska gospodarstva, ki jim je kmetijska dejavnost osnova za preživetje, zaradi tega v neenakem položaju v primerjavi s kmetijskimi gospodarstvi izven teh območij, s tem pa je posredno ogrožen ekonomski in socialni položaj teh kmetov. Sredstva se zagotovijo iz cene vode, zavezanec za izplačilo nadomestila je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, ki vodo dostavlja uporabnikom in to svojo storitev tudi zaračuna. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci. Upravičenec za nadomestilo je tisti, ki zemljišče dejansko obdeluje torej najemnik ali zakupnik zemljišča, ki izpolnjuje ukrepe vodovarstvenega režima in so se mu zaradi ukrepov vodovarstvenega režima bistveno poslabšali pogoji za pridobivanje dohodka. Nadomestila izplačujejo izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo na podlagi pogodb z upravičenci in ne na podlagi odločb. V praksi se je izkazalo, da nekateri zavezanci nočejo izplačati nadomestil ne glede na to, da jim zakon nalaga obveznost izplačila, kar postavlja upravičence v neenakopraven položaj. Tako se je izkazalo za nujno potrebno okrepiti obveznost zavezanca za izplačilo in določiti sankcijo. V šestem odstavku 79. člena je tako izrecno izpostavljena obveznost kontrahiranja, sama neizpolnitev obveznosti pa je opredeljena kot prekršek.

Neizpolnjevanje obveznosti nekaterih zavezancev za izplačilo nadomestil za izpad dohodka iz kmetijske dejavnosti na vodovarstvenih območjih je terjalo okrepitev obveznosti zavezanca za izplačilo nadomestila in neizpolnitev obveznosti sankcionirati. V šestem odstavku 79. člena je tako izrecno izpostavljena obveznost kontrahiranja, sama neizpolnitev obveznosti pa je opredeljena kot prekršek.

K 23. členu – prehodna določba

Z novim modelom je odpravljena administrativna ovira s tem, da se vodno dovoljenje za posebno rabo vode za osebne potrebe, izdano fizični osebi, prenese na vsakokratnega lastnika oskrbovane nepremičnine. Vodno dovoljenje se po novem prenese na vsakokratnega imetnika vodne pravice in tako prenosi niso več potrebni ob spremembi

lastnika objekta s katerim se izvaja vodna pravica.

V prehodnih določbah se tudi za že začete postopke uveljavi novo ureditev.

K 24. členu – prehodna določba

Ker se iz dosedanjih koncesij na vodna dovoljenja prenašajo raba vode za: pristanišče in sidrišče, če jih gradi oseba zasebnega prava, gojenje morskih organizmov in gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino vode, večjo od 0,5 km², ter za proizvodnjo električne energije v hidroelektrami z instalirano močjo, manjšo od 10 MW, je treba urediti tudi prehodno obdobje za pobude, podane do uveljavitve tega zakona, ter pretvorbo obstoječih koncesij v vodna dovoljenja.

K 25. členu – prehodna določba

Prehodna določba ureja prenehanje veljavnosti koncesijskih aktov, v primerih, ko postopek podelitve koncesije še ni bil zaključen, in se zaključi po pravilih, ki veljajo za vodna dovoljenja.

K 26. členu – prehodna določba

Prehodna določba ureja prehod vodnih dovoljenj za naravno zdravilišče po predpisih o zdravstveni dejavnosti na koncesije za potrebe kopališč, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda.

K 27. členu – prehodna določba

Rok za pripravo izvršilnih predpisov za izvajanje tega zakona.

K 28. členu – prehodna določba

Določba sledi pripravi nacionalne poklicne kvalifikacije »vodovarstveni nadzornik« po predpisih o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah. Po novem preizkusa usposobljenosti ne bo izvajalo ministrstvo, pristojno za vode, saj je področje priznано kot nacionalna poklicna kvalifikacija, zato je razveljavljena omenjena uredba.

K 29. členu

Uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdr1-A in 41/04-ZVO-1) se v 1. členu za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5.2.1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4.3.2006, str. 37),
2. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22.12.2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Odločbo št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi

na področju vodne politike in o spremembi Direktive 2000/60/ES (UL L št. 331 z dne 15.12.2001, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/60/ES),
3. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4.3.2006, str. 37) in
4. Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6.11.2007, str.27).«.

44. člen (vodni objekt in naprava)

(1) Vodni objekt in naprava so:

1. objekt in naprava ali ureditev, namenjena urejanju voda, zlasti visokovodni nasip, jez, prag, zadrževalnik, zbiralnik ipd., ter izvajanju monitoringa voda (v nadaljnjem besedilu: vodna infrastruktura).
2. objekt in naprava ali ureditev, namenjena posebni rabi vodnega ali morskega dobra, zlasti črpališče, jez, odvodni in dovodni kanal ipd., vključno z objektom ali napravo, namenjeno njihovemu neposrednemu varstvu pred škodljivim delovanjem voda.
3. drug objekt, naprava ali ureditev, s katerim se ureja vodni režim ali pa se neposredno vpliva nanj.

(2) Za vodno infrastrukturo se, poleg objektov in naprav iz 1. točke prejšnjega odstavka, šteje tudi vodotok, ki je nastal zaradi prestavitve naravnega vodotoka ali njegove ureditve, ali vodni zbiralnik, ki je nastal z zajezitvijo tekočih voda ali zaradi drugega posega v prostor, če je namenjen izvajanju javnih služb po tem zakonu.

(3) Gradnja vodne infrastrukture je v javnem interesu.

(4) Minister podrobneje določi, kaj se šteje za vodno infrastrukturo.

(5) Minister določi vrste in obseg nalog za izvajanje nadzora nad visokimi pregradami.

56. člen (izjeme)

(1) Pri izpolnjevanju ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles, lahko vlada za posamezno vodno telo določi, da se:

1. podaljšajo roki za doseganje ciljev, ker njihovo doseganje v določenem času ni mogoče zaradi razlogov, povezanih s tehnično izvedljivostjo ali nesorazmerno visokimi stroški ali naravnimi pogoji,
2. ne dosežejo določeni cilji, če je vodno telo zaradi človekove dejavnosti ali zaradi naravnih pogojev tako močno spremenjeno, da bi bilo doseganje ciljev neizvedljivo ali povezano z nesorazmerno visokimi stroški.

(2) Vlada lahko za posamezno vodno telo določi, da se cilj doseganja dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles začasno ne doseže, če je prišlo do poslabšanja stanja zaradi naravne nesreče ali višje sile, ki ju ni bilo mogoče predvideti.

74. člen (vodovarstveno območje)

(1) Da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino, vlada določi vodovarstveno

območje.

(2) Vlada lahko na predlog imetnika vodne pravice za proizvodnjo pijač zavaruje tudi podzemno vodno telo, ki se uporablja za odvzem mineralne, termalne, termomineralne ali druge podzemne vode za proizvodnjo pijač.

(3) Zaradi različne stopnje varovanja se v vodovarstvenem območju lahko oblikujejo notranja območja z različnimi stopnjami varovanja.

(4) V aktu iz prvega odstavka tega člena se določi zlasti:

1. meje vodovarstvenega območja,
2. meje notranjih območij,
3. ukrepe, prepovedi in omejitve na vodovarstvenem območju in posameznih notranjih območjih (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni režim),
4. vrsta rabe vodnega telesa,
5. navedbo lokalne skupnosti, če je vodno telo namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
6. nadzor nad izvajanjem predpisanega režima.

(5) Vodovarstveno območje se prikaže v načrtu upravljanja z vodami.

(6) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše podrobnejše kriterije za določitev vodovarstvenega območja.

(3) Vlada lahko za posamezno vodno telo določi, da se cilj doseganja dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles ne doseže, če je do poslabšanja prišlo zaradi fizičnih sprememb vodnega telesa zaradi nove človekove dejavnosti.

(4) Določitev izjem za posamezno vodno telo ne sme ogroziti doseganja ciljev, ki se nanašajo na dobro stanje ali dober ekološki potencial voda na drugih vodnih telesih znotraj istega vodnega območja, za katere izjema ni določena.

79. člen

(nadomestna zemljišča in nadomestilo za zmanjšanje
dohodka iz kmetijske dejavnosti)

(1) Lastniku ali drugemu posestniku, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti, se zagotovi nadomestno zemljišče, če je zmanjšanje tega dohodka posledica prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima, ki so strožji od ukrepov, ki veljajo za izvajanje kmetijske dejavnosti na primerljivih zemljiščih zunaj vodovarstvenega območja.

(2) Nadomestna zemljišča za primere iz prejšnjega odstavka zagotavljajo upravljavci z vodnimi zemljišči, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, priobalnimi in kmetijskimi zemljišči v državni lasti.

(3) Če upravljavec iz prejšnjega odstavka ne more zagotoviti nadomestnega zemljišča, je oseba iz prvega odstavka tega člena upravičena do nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena ni upravičena do nadomestnega zemljišča oziroma nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, če za enak ukrep že prejema nadomestilo, subvencijo ali drugo plačilo na podlagi drugega naslova.

(5) Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti ne vključuje izgubljenega dobička, ki bi ga bilo šele mogoče pričakovati.

(6) Zavezanec za izplačilo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo. Zavezanec mora skleniti pogodbo o izplačilu nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, če upravičenec izpolnjuje pogoje določene s tem zakonom in predpisom iz sedmega odstavka tega člena.

(7) Način izplačevanja, vrsta ukrepa in višina nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti ter nadzor nad izvajanjem ukrepa, za katerega se izplačuje nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, se uredijo s pogodbo med zavezancem in upravičencem.

(8) Vlada s predpisom določi vrste ukrepov, za katere se lahko izplačajo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, način izplačevanja in merila za izračun višine nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti.

79.a člen (odškodnina)

Lastniki zemljišč, ki jim je raba zemljišč onemogočena ali omejena zaradi vodovarstvenega režima, določenega zaradi rabe termalne, mineralne, termomineralne ali druge podzemne vode za proizvodnjo pijač, so upravičeni do odškodnine. Zavezanec za izplačilo odškodnine je imetnik vodne pravice.

90. člen (ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem)

(1) Zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda država in lokalne skupnosti zagotavljajo na ogroženem območju načrtovanje, gradnjo in upravljanje vodne infrastrukture, zlasti visokovodnih nasipov, zadrževalnikov, prodnih pregrad, objektov za stabilizacijo dna in brežin, črpališč in odvajanje zalednih voda.

(2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka se lahko izvajajo tudi izven ogroženega območja, če se z njimi poveča varnost pred škodljivim delovanjem voda.

(3) Ukrepi iz prejšnjih odstavkov se določijo v podrobnejših načrtih upravljanja voda.

(4) Ukrepi iz prejšnjih odstavkov morajo biti načrtovani in izvedeni tako, da ne ogrožajo varstva pred škodljivim delovanjem voda dolvodno.

98. člen (vzdrževanje)

(1) Država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč.

(2) Naloge javne službe iz prejšnjega odstavka so zlasti:

1. utrjevanje bregov in dna površinskih voda ter morske obale,
2. skrb za pretočnost struge tekočih voda in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin,
3. košnja in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih,
4. odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščeni ali odvrženi predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva,
5. čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč.

(3) Minister podrobneje predpiše vrste in obseg nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe iz prejšnjega odstavka.

108. člen (posebna raba)

(1) Za vsako rabo vode, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda, je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami tega zakona (v nadaljnjem besedilu: posebna raba voda).

(2) Raba voda za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo voda za druge namene.

(3) Vodna pravica se lahko izvaja samo na način, za namen in v mejah, za katere je bila pridobljena in jo lahko uporablja samo njen imetnik.

(4) Posebno rabo je treba izvajati tako, da se zagotovi smotrna in učinkovita poraba vode z uporabo najboljše razpoložljive tehnike.

(5) Vlada lahko podrobneje predpiše načine in pogoje posameznih vrst posebne rabe voda.

121. člen (prenos vodne pravice)

(1) Vodna pravica se lahko v celoti ali deloma prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje pogoje in merila, predpisana za njeno pridobitev. Vodna pravica se prenese z izdajo novega vodnega dovoljenja oziroma izdajo nove odločbe, če gre za koncesijo.

(2) Zahtevo za prenos vodne pravice poda zainteresirana pravna ali fizična pravna oseba, če je pridobila v posest objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica.

(3) Dosedanji imetnik vodne pravice izvaja vodno pravico do dokončnosti novega vodnega dovoljenja oziroma nove odločbe v primeru iz prvega odstavka tega člena.

121.a člen (začasni imetnik vodne pravice)

(1) Če imetnik vodne pravice umre, lahko oseba, ki ima v posesti objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica, predlaga ministrstvu, da izda odločbo s katero jo določi za začasnega imetnika vodne pravice, vendar najdlje do izteka treh mesecev po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

(2) Zahtevo za prenos vodne pravice iz 121. člena tega zakona poda oseba, ki podeduje objekt ali napravo za izvajanje vodne pravice.

122. člen

(objekti in naprave)

(1) Po prenehanju vodne pravice mora njen dosedanji imetnik objekt ali napravo, ki jo je zgradil zaradi posebne rabe vodnega ali morskega dobra na vodnem ali priobalnem zemljišču, na svoje stroške odstraniti.

(2) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne odstrani objekta ali naprave v dveh letih od prenehanja vodne pravice, zagotovi njegovo odstranitev država na račun te osebe.

(3) Če je objekt ali napravo iz prvega odstavka tega člena po prenehanju vodne pravice mogoče nameniti za varstvo kakovosti voda, urejanje voda ali ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter naravnih vrednot, preide skupaj z zemljiščem, na katerem stoji, v last države, dosedanji imetnik vodne pravice pa ima pravico do odškodnine po predpisih, ki urejajo razlastitev.

(4) O odstranitvi ali prenosu objekta ali naprave in zemljišča v last države odloči ministrstvo po uradni dolžnosti.

125. člen (vodno dovoljenje)

(1) Vodno dovoljenje je treba pridobiti za neposredno rabo vode za:

1. lastno oskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba,
2. tehnološke namene,
3. dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti,
4. pridobivanje toplote,
5. namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin,
6. izvajanje športnega ribolova v komercialnih ribnikih,
7. pogon vodnega mlina, žage ali podobne naprave,
8. odvzem vode za gojenje sladkovodnih organizmov in za gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino, manjšo od 0,5 km²,
9. pristanišče in sidrišče, če je investitor oseba javnega prava,
10. zasneževanje smučišča,
11. drugo rabo, ki presega splošno rabo po tem zakonu, pa zanjo ni treba pridobiti koncesije.

(2) Poleg primerov iz prejšnjega odstavka je treba pridobiti vodno dovoljenje tudi za rabo vode iz prvega odstavka 118. člena tega zakona.

(3) Imetnik vodne pravice iz 3. točke prvega odstavka tega člena sme zaračunavati in pobirati vstopnino za kopanje samo v primeru, če je za njeno izvajanje zgradil objekt.

(4) Za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v vode je treba pridobiti dovoljenje po predpisih s področja varstva okolja.

(5) Če je za rabo iz prvega odstavka tega člena treba pridobiti dovoljenje za poseg v prostor skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov, je podlaga za izdajo vodnega dovoljenja tudi prostorski akt države ali lokalne skupnosti.

(6) Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo dovoljenja za poseg v prostor, skladno s predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov.

128. člen (vsebina vodnega dovoljenja)

Vodno dovoljenje mora vsebovati zlasti:

1. podatke o imetniku vodne pravice,
2. natančen opis vrste, obsega in namena vodne pravice,
3. opis vodnega vira in mesta izvajanja vodne pravice, predvsem mesto odvzema in vračanja vode,
4. čas trajanja,
5. način rabe in pogoje, ki jih mora upoštevati imetnik vodne pravice pri njenem izvajanju,
6. določitev plačila za vodno pravico,
7. ekološko sprejemljivi pretok,
8. pogoje rabe, ki izhajajo iz naravovarstvenih usmeritev ali smernic po predpisih o ohranjanju narave,
9. ugotovitev, ali gre za rabo vodne infrastrukture,
10. ukrepe, ki jih je dolžan izvršiti imetnik vodne pravice, po njenem prenehanju,
11. druge obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik vodne pravice, skladno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

135. člen
(prenehanje vodnega dovoljenja)

(1) Vodno dovoljenje preneha:

1. če imetnik ni začel z rabo vode v roku, določenem v dovoljenju, ali v roku dveh let od njegove dokončnosti ni pridobil dovoljenja za poseg v prostor in graditev objektov,
2. ko izteče rok, za katerega je bilo vodno dovoljenje izdano, če se ne podaljša,
3. zaradi stečaja ali likvidacije pravne osebe, če se ne prenese na drugo pravno osebo,
4. če se imetnik odpove pridobljeni vodni pravici,
5. v primeru odvzema,
6. vodno dovoljenje za lastno oskrbo s pitno vodo preneha z nastankom obveznosti priključitve na javni vodovod po predpisih o oskrbi s pitno vodo,
7. s smrtjo fizične osebe, če v treh mesecih po smrti fizične osebe ni bil podan predlog iz prvega odstavka 121.a člena tega zakona, ali prenehanjem pravne osebe ali
8. s prenosom vodnega dovoljenja.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo odločbo, s katero ugotovi prenehanje vodnega dovoljenja.

136. člen
(koncesija)

(1) Koncesijo je treba pridobiti za rabo vode za:

1. proizvodnjo pijač,
2. potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda,
3. proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni,
4. pristanišče in sidrišče, če je investitor oseba zasebnega prava,
5. odvzem naplavin, razen če gre za izvajanje javne službe po tem zakonu,
6. gojenje morskih organizmov in gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino vode večjo od 0,5 km².

(2) Koncesijo lahko pridobi fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(3) Koncesija se podeljuje za določen čas, vendar ne več kot za 50 let.

(4) Koncesija se lahko na vlogo imetnika podaljša, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku koncesije predpisani za njeno pridobitev.

(5) Koncesijo v imenu koncedenta podeljuje vlada, skladno z določbami tega zakona.

153. člen
(izdaja vodnega soglasja)

(1) V primerih gradnje ali spremembe namembnosti iz prvega odstavka 151.a člena tega zakona vloži vlogo za izdajo vodnega soglasja investitor ali po njegovemu pooblastilu projektant. Vlogi za izdajo vodnega soglasja mora biti priložen tisti del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v zvezi s predmetom soglašanja, vodilna mapa, načrt arhitekture in druge sestavine, potrebne za izdajo vodnega soglasja, določene s pogoji za izdajo vodnega soglasja.

(2) V primerih iz drugega odstavka 151.a člena tega zakona vloži vlogo za izdajo vodnega soglasja fizična ali pravna oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor. Vlogi za izdajo vodnega soglasja morajo biti priložene rešitve, ki so v zvezi s predmetom soglašanja, in druge sestavine, potrebne za izdajo vodnega soglasja, določene s pogoji za izdajo vodnega soglasja.

(3) Vodno soglasje izda ministrstvo v 60 dneh pri zahtevnem in vodnem objektu, v 30 dneh pri stanovanjskemu objektu oziroma v 15 dneh pri enostavnem, nezahtevnem ali manjzahtevnem objektu, od prejema popolne vloge. Rok za izdajo vodnega soglasja ne teče v času od sklica ustne obravnave ali ogleda do zaključka ustne obravnave oziroma ogleda.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je rok za izdajo vodnega soglasja v primerih, ko je treba odločiti tudi o ustanovitvi stvarne služnosti, če gre za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva, 60 dni od prejema popolne vloge.

(5) Če v roku iz tretjega odstavka tega člena ni odločeno o izdaji vodnega soglasja glede posegov iz prvega odstavka 151.a člena tega zakona, se šteje, da je vodno soglasje dano, razen, če gre za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva.

(6) Za dokaz o predložitvi vloge za izdajo vodnega soglasja se šteje potrdilo o priporočeni pošiljki s povratnico ali kopija potrdila o prejemu vloge.

(7) Odločba, s katero je vodno soglasje izdano, ne vsebuje obrazložitve.

(8) Če ministrstvo ugotovi, da poseg v prostor ni sprejemljiv oziroma, da načrt, projekt oziroma rešitve za poseg niso izdelani v skladu s projektnimi pogoji oziroma pogoji za druge posege v prostor, zavrne izdajo vodnega soglasja z odločbo.

(9) V postopku izdaje vodnega soglasja je stranka v postopku samo investitor oziroma pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor.

(10) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena, se lahko po preteku roka iz tretjega odstavka tega člena do izdaje gradbenega dovoljenja izda odločbo o zavrnitvi soglasja ali določi projektne pogoje in o tem obvesti pristojni upravni organ za gradbene zadeve, ki prekine postopek do pravnomočnosti odločitve o izdaji vodnega soglasja. Škodo in stroške, ki jih je imel investitor v zvezi s tem, nosi ministrstvo.

(11) V vodnem soglasju se lahko določijo tudi drugi pogoji za izvedbo nameravanega posega, ki se nanašajo na urejanje in varstvo voda, in primeri, ko je za začetek obratovanja potrebno poskusno obratovanje in način, pogoji ter čas njegovega

trajanja.

(12) Vodno soglasje preneha veljati, če v dveh letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bila začeta gradnja ali drug poseg v prostor.

(13) Ministrstvo za pripravo in izdajo projektnih pogojev in pogojev za drug poseg v prostor ni upravičeno do plačila taks, povračila stroškov ali drugih plačil.

162. člen (Sklad za vode)

(1) Ministrstvo upravlja s Skladom za vode (v nadaljnjem besedilu: Sklad), ki se za nedoločen čas ustanovi kot proračunski sklad, skladno z zakonom.

(2) Viri Sklada so plačila za vodne pravice v delu, ki pripada državi, sredstva od prodaje vodnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, ter plačil za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in vodna povračila.

(3) Sredstva Sklada se porabljajo za financiranje:

1. vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
2. gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
3. nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
4. nalog Inštituta za vode,
5. medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja do višine prilivov iz plačil za vodno pravico za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba.

5. Konferenca za vode

5.1. Organi konference

163. člen (konferenca za vode)

(1) Zaradi omogočanja vpliva lokalnih skupnosti, imetnikov vodnih pravic in nevladnih organizacij na upravljanje z vodami se na območjih, določenih s predpisom iz četrtega odstavka 52. člena tega zakona, ustanovijo konference za vode (v nadaljnjem besedilu: konferenca).

(2) Člani konference na posameznem območju iz prejšnjega odstavka so:

1. lokalne skupnosti na tem območju,
2. imetniki vodnih pravic, ki jih imajo na tem območju, in
3. nevladne organizacije s področja voda in varstva okolja, ki so registrirane pri pristojnem organu na tem območju.

(3) Stroški delovanja konference se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

(4) Minister predpiše vrsto in višino stroškov iz prejšnjega odstavka.

164. člen
(organ konference in mandat)

(1) Konferenca kot svoj predstavniški organ oblikuje Svet za vode (v nadaljnjem besedilu: Svet).

(2) Člani Sveta izmed sebe izvolijo predsednika in dva podpredsednika, pri čemer mora biti upoštevano načelo enakopravne zastopanosti članov konference.

(3) Mandat Sveta, njegovega predsednika in podpredsednikov je šest let.

165. člen
(sestava in naloge Sveta)

(1) Svet sestavljajo po deset predstavnikov lokalnih skupnosti na posameznem območju iz 52. člena tega zakona in imetnikov vodnih pravic, ki imajo pravice na tem območju ter pet predstavnikov nevladnih organizacije s področja voda in varstva okolja, ki so registrirane pri pristojnem organu na tem območju.

(2) Naloge Sveta so:

1. spremljanje izvajanja nacionalnega programa upravljanja z vodami,
2. sodelovanje pri pripravi načrtov upravljanja z vodami,
3. spremljanje izvajanja načrtov upravljanja z vodami.

(3) Za izvedbo nalog iz 1. in 3. točke prejšnjega odstavka Svet sprejema stališča in daje pobude vladi, za izvedbo nalog iz 2. točke prejšnjega odstavka pa sodeluje pri pripravi načrtov skladno z določbami 58. člena tega zakona.

166. člen
(poslovník in način odločanja)

(1) Svet deluje na podlagi poslovníka, v katerem določi tudi svoj sedež.

(2) Svet lahko veljavno odloča, če je na seji navzočih več kot polovica članov Sveta, odločitev pa je sprejeta, če je za njen predlog glasovala večina navzočih članov.

5.2. Volitve v Svet

167. člen
(obdobje volitev)

(1) Redne volitve v Svet se opravijo vsakih šest let.

(2) Če preneha mandat članu Sveta med trajanjem mandata Sveta, postane član Sveta za preostanek mandatne dobe Sveta tisti kandidat, ki po številu prejetih glasov sledi kandidatu, ki mu je mandat prenehal, pa ni bil izvoljen.

(3) Če kandidata iz prejšnjega odstavka ni, se opravijo nadomestne volitve, razen v primeru, če je od dneva potrditve mandata člana, ki mu je prenehal mandat, preteklo več kot pet let.

168. člen
(pasivna in aktivna volilna pravica)

Pravico voliti in biti izvoljen za člana Sveta imajo predstavniki lokalnih skupnosti, ki jih določijo občinski sveti, fizične osebe in predstavniki pravnih oseb, ki so imetnice vodnih pravic, in člani nevladnih organizacij.

169. člen
(razpis volitev)

(1) Predsednik Sveta najmanj 90 dni pred iztekom mandata razpiše volitve v Svet.

(2) Od dneva razpisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči manj kot 30 dni in ne več kot 90 dni.

170. člen
(volilni organi)

(1) Volitve vodi volilna komisija konference, ki jo imenuje predsednik Sveta.

(2) Komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki.

171. člen
(naloge volilne komisije)

Naloge volilne komisije so:

1. daje navodila v zvezi z izvajanjem volitev,
2. ugotavlja izid volitev v Svet.

172. člen
(izvedba volitev)

(1) Volitve članov Sveta se opravijo tako, da člani konference iz drugega odstavka 163. člena tega zakona izvolijo po deset oziroma pet predstavnikov.

(2) Za člana Sveta je izvoljenih tistih deset kandidatov, ki na volitvah dobijo največ glasov.

(3) Volitve so veljavne, če voli več kot polovica volilnih upravičencev.

(4) V primeru, da dobi na volitvah enako število glasov več kandidatov, njihovo skupno število pa presega predpisano število predstavnikov konference v Svetu, se volitve ponavljajo, dokler se ne izvoli predpisano število predstavnikov, skladno z določbo drugega odstavka tega člena.

(5) Volitve se ponovijo tudi v primeru, da članom konference ne uspe izvoliti predpisanega števila predstavnikov.

(6) Ponovne volitve iz prejšnjih odstavkov se izvedejo v roku iz drugega odstavka 169. člena tega zakona, v nasprotnem primeru pa se obstoječim članom podaljša mandat za novo volilno obdobje.

173. člen (prenehanje mandata)

Članu Sveta mandat preneha v primeru, če to sam zahteva, če je kaznovan za kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti ali zaradi trajne izgube poslovne sposobnosti za opravljanje svoje funkcije.

177. člen (rečna in morska nadzorna služba)

(1) Nadzor nad vodami, ki se nanaša na spoštovanje prepovedi, omejitev in varstvenih režimov iz tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni nadzor), zagotavlja izvajalec javne službe urejanja voda.

(2) Vodovarstveni nadzor izvajajo rečni in morski nadzorniki (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni nadzorniki) na podlagi podeljenega javnega pooblastila, organizirani pri izvajalcu javne službe urejanja voda na podlagi sklenjenih delovnih ali drugih ustreznih pogodb.

(3) Vodovarstveni nadzor se izvaja v zvezi s prekrški iz 1., 4., 8., 9., 11. do 20., 22. do 25. ter 31. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona.

180. člen (pogoji za vodovarstvene nadzornike)

(1) Vodovarstveni nadzornik je posebej usposobljena oseba, ki ima pooblastilo po tem zakonu, ki ga izda minister po opravljenem preizkusu znanja.

(2) Preizkus znanja iz prejšnjega odstavka izvede ministrstvo na podlagi predpisanega programa preverjanja strokovnega znanja, ki zajema poznavanje predpisov s področja voda, varstva okolja in ohranjanja narave ter splošnega upravnega postopka v delu, ki se nanaša na izvajanje njegovih pooblastil.

(3) Vodovarstveni nadzornik ima službeni znak in izkaznico. Položaj uradne osebe se izkazuje z izkaznico.

(4) Vlada predpiše program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja, podrobnejši način in postopek za izdajanje pooblastila po tem zakonu.

(5) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo, podrobneje določi službeni znak in izkaznico vodovarstvenega nadzornika.

181. člen

(1) Z globo od 4.000 eurov do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki stori prekršek, če:

1. izvaja splošno rabo voda na območju, kjer je prepovedana ali omejena ali v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji, kjer je tako določeno s predpisom vlade (četrti odstavek 21. člena);
2. vzpostavi prejšnje stanje brez dovoljenja ministrstva (24. člen);
3. ne dopusti začasne uporabe svojega zemljišča (25. člen);
4. ovira neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega ali morskega dobra ali ne dopusti splošne rabe vodnega ali morskega dobra (prvi in drugi odstavek 38. člena);
5. na vodnem ali priobalnem zemljišču postavlja objekte ali druge ovire, ki preprečujejo prost prehod ob vodnem ali morskem dobru (tretji odstavek 38. člena);
6. izvajalcu javne službe ne dovoli izvajanja z javno službo povezanih del ali ne omogoča neškodljivega dostopa na vodno, priobalno ali drugo zemljišče (prvi odstavek 39. člena);
7. ne dopusti uporabe svojih objektov in naprav, postavitve in obratovanja za izvedbo raziskav potrebnih merilnih naprav, izkopnih in vrtnih del, poskusnih črpanj, odvzema vzorcev tal in drugih del, povezanih s sledilnimi preizkusi in širjenjem snovi (prvi in drugi odstavek 40. člena);
8. rabi ali izkorišča vodo naravnih jezer, ribnikov, mlak in drugih naravnih vodnih zbiralnikov, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, tako da bi se lahko poslabšalo njihovo ekološko ali kemijsko stanje (četrti odstavek 64. člena);
9. gnoji ali uporablja sredstva za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v nasprotju z določbami 65. člena;
10. po celinskih vodah prevaža tovor ali izvaja vožnjo s plovili na motorni pogon v nasprotju s prvim odstavkom 66. člena;
11. pere vozila in druge stroje in naprave v površinskih vodah ali na vodnih in priobalnih zemljiščih v nasprotju s 67. členom;
12. izliva, odlaga ali odmetava v vode snovi ali predmete, ki lahko ogrožajo življenje in zdravje ljudi, vodnih in obvodnih organizmov, ovirajo pretok voda ali ogrožajo vodne objekte in naprave; ali če izliva, odlaga ali odmetava odpadke (prvi odstavek 68. člena);
13. na vodnem ali priobalnem zemljišču odlaga ali pretovarja nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki; odlaga ali odmetava odkopne ali odpadne materiale ali druge podobne snovi ali če odlaga odpadke (drugi odstavek 68. člena);
14. ravna v nasprotju z omejitvami in prepovedmi iz 74., 76., 77.a in 79.b člena;
14. a če gre za zavezanca, ki ne sklene pogodbe o izplačilu nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti z upravičencem v skladu s tem zakonom in predpisom iz sedmega odstavka 79. člena tega zakona (šesti odstavek 79. člena);
v skladu s tem zakonom in
15. na vodnem ali priobalnem zemljišču izvaja dejavnosti ali posege v nasprotju s 84. členom;
16. izvaja dejavnost ali posega v prostor na ogroženem območju v nasprotju s pogoji, določenimi v aktu vlade (drugi odstavek 85. člena);
17. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 87. člena;
18. ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 88. člena;
19. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 89. člena;
20. ravna v nasprotju z določbami 100. člena;
21. ravna v nasprotju z določbami 101. člena;
22. ne dopusti splošne rabe v času, ko je presihajoče jezero prekrito z vodo (106. člen),
23. krši predpisan način in pogoje rabe vodnega ali morskega dobra za plovbo (drugi odstavek 107. člena);
24. rabi vodo brez vodnega dovoljenja ali koncesije ali v nasprotju s pogoji, namenom,

- načinom ali zunaj obsega za katerega je bila podeljena vodna pravica ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico uporablja nekdo drug (prvi, tretji in četrti odstavek 108. člena);
25. odvzema naplavine brez vodne pravice ali v nasprotju s pogoji, namenom, načinom ali zunaj obsega za katerega je bila podeljena vodna pravica ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico uporablja nekdo drug (prvi, tretji in četrti odstavek 108. člena);
  26. krši predpisane omejitve ali ustavitve rabe vode (prvi in drugi odstavek 111. člena);
  27. raziskuje podzemne vode brez dovoljenja za raziskave ali v nasprotju s pogoji iz dovoljenja ali če ne uporablja načrpane vode samo za raziskave ali če ne predaja pridobljenih podatkov ministrstvu (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 115. člena);
  28. ne obvesti ministrstva o odkritju podzemne vode v predpisanem roku ali če ne dopusti izvedbe analiz ali zagotovi odrejenih ukrepov zavarovanja odkritih vodnih virov; če ne dopusti zavarovanja in izkoriščanja podzemnih voda za oskrbo s pitno vodo; če ne dopusti del, ki so potrebna zaradi evidentiranja vodnega vira (prvi, drugi in peti odstavek 116. člena);
  29. ne dopusti rabe vode, ki se nahaja na njegovem zemljišču, za oskrbo s pitno vodo tudi drugi osebi z območja, kjer ni zagotovljeno izvajanje lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo, pa to omogoča izdatnost vodnega vira (drugi odstavek 117. člena);
  30. odvzema vodo v nasprotju z določbami 118. člena;
  31. izvede poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, brez vodnega soglasja ali v nasprotju z njim (prvi odstavek 150. člena).

(2) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 eurov do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba v državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 400 eurov do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Pristojni inšpektor in vodovarstveni nadzornik smeta v okviru pristojnosti za nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona zaseči predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek ali so z njim nastali. Z zaseženimi predmeti se ravna skladno z določbami zakona, ki ureja prekrške.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Vlada RS predlaga Državnemu zboru, da se skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07- uradno prečiščeno besedilo in 105/10) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah obravnava po nujnem postopku, in sicer iz razloga, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlagane spremembe in dopolnitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja na ravni podeljevanja vodnih pravic. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila pocenitev in poenostavitev postopkov, odpravljajo se administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi. Predlagane spremembe in dopolnitve zakona o vodah namreč sodijo v okvir ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije v letu 2012, nanašajo pa se na področje voda.

